12 იანვარი, 1908 წ. ფასი ყველგან 10 კ.

იუმორისტ. ჟურნალი

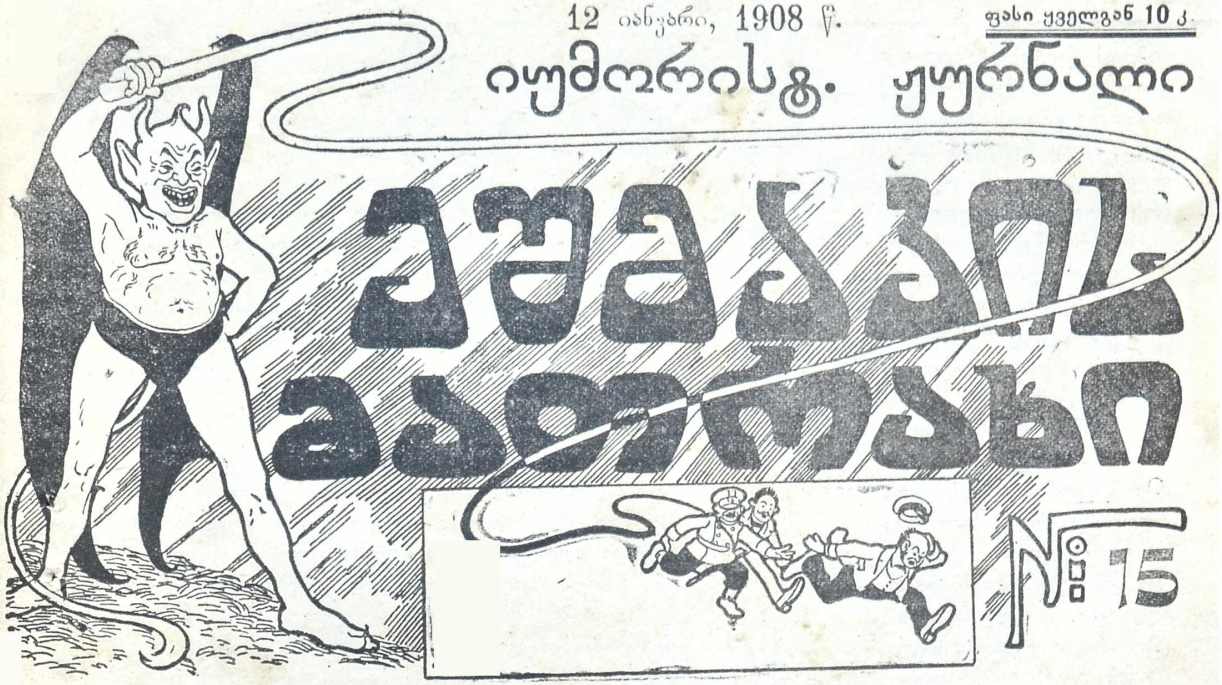

5 682

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა
Национальная библиотека Грузии имени Акад. И. Гонашвили

თავფეხის საკითხი ქართველ სამღვდელოებაში

თავ-ფეხი.

მოძღვართა კრება ვიხილე,
,,საქვეყნო'' საქმე წყდებოდა:
მღვდელს და დიაკონს რამდენი
თავ-ფეხი უნდა რჩებოდა...
,,ავტოკეფალურ'' მართვის დრო
ადვილი განსასჯელია

КНИЖНЫЙ „КІОСК"
Контора Газе
и Журналовъ
С.А.Пирцхалаш
Батумъ—Нурі

რამდენს წაიღებს მთავარი,
დიაკონი, თუ მღვდელია;
მაგრამ ამ ჟამად საქმესა
ცუდი მიეცა მსვლელობა:
ველარც გაიყვეს საკლავი,
არც ვარგა დაუკვლელობა!
,,ერთობამ'' ესე საკითხი -
თავისებურათ განკურნა:
სამ ცხვარის თავში—ორი მღვდელს,
ერთი დიაკონს არგუნა.
სამესამედოთ იყოფა
რასაც მოიგებს ,,კრებული''
სათნოებაში ნაძრახი
სახურჯინეში ქებული.
მაგრამ გაფრინდა იგი დრო,
ოდეს ,,ერთობა'' ხარობდა,
და ჩვენი ქურუმთ ხუცესი
შავ კალთებს ვერა ხმარობდა.
აღდგინდა კვალად საკითხი
ცხოვართ თავ-ფეხებ-ტყავისა
და მეც გაგიხდით მოწამე
უცხო რამ სანახავისა:
,,ყვავ-ყორანთ'' გუნდი ეხვია
მინდვრათ თავ-ფეხის კალოსა,
და მოეწვიათ უფროსი
რომ კარგათ გადათვალოსა.
წამოდგა მთავარ ყორანი
თვალი ჩაავლო თავებსა
და სიხარულის ელფერმა
გადაჰკრა ყორან-ყვავებსა.
ჯერ გადასწერა პირ-ჯვარი
როგორც მოითხოვს წესია,
და გადაიწყო თავისთვის
რაც შეხვდა უკეთესია.
შემდეგ მღვდლებს მისცა სამ-სამი,
დიაკვნებს თითო, ცალათა,
მაგრამ არც ღირდა თავ-ფეხი
ატეხილ ხათაბალათა.
შეიქნა ბურხლი, ყიყინი,
აგვიხმაურდენ ,,სვავები''
და დაუშინეს ცხვირ-პირში
ერთმანეთს ლორის თავები.

ნემსი.

სიტყვა

თქმული სამღვდელოების კრებაზე მღვდლის ჯიჯავაძის მიერ.

ღირსნო მამანო! წყალობითა ღვთისათა ჩვენ უკვე დავასრულეთ განქიქება კითხვათა მრავალ მნიშვნელოვანთა; თავ-ფეხ ტყავისა და სასყიდლის მიცემისა დიაკვანთათვის ესე ყოველივე დავადგინეთ სასარგებლოთ ჩვენდა, მაგრამ, ღირსნო მამანო, ეხლა გვაქვს განსჯად საკითხი უფროორე რთული, ამისათვის ისმინეთ მამანო. დღეს უნდა განვქიქოთ საკითხი ესე ვითარი „ჯერ არს შოწაფე სემენარიისა იმერელი სტეპენდიისა თუარა? მე როგორც ყოფილი რედაქტორი გაზეთისა მის ავტოკეფალისტებისა, რომელსა ეწოდებოდა ,,სიტყვაი'' და როგორც ერთი ავტოკეფალისტი მამათაგანი ამის შესახებ ღაღად ვყოფ: როგორცა სჩანს სხვა და სხვა ,,აღმოჩხრეკილებათაგან'' (სპრავკა) ფულები ესე, რომელ გადაიდების ყოველ წლიურად შესანახათ სემენარიისა და სასტიპენდიოთ არის თანხა სრულიად საქართველოს ეკლესიისა (რომელთაგან ჩვენ ავტოკეფალისტნი ველოდით ულუფას). გარნა ესე არა კმარარს, რამეთუ დრო იგი ეხლა წარსულარს და დღეს კი საქართველოს ეკლესიის უფალსა არა ნებავს, რათამცა იმერელნი იღებდენ სტიპენდიასა და მეც ხმითა დიდითა ვაღვიარებ, რომ იმერნი არიან ბიძაშვილები ჩვენი, ხოლო ამერნი კი ღვიძლი ძმებია, მიუხედავათ იმისა ის ბერძენი იქნება, ოსი თუ რუსი. იკმარეთ, მამანო, რაიცა გვატყუილეს ჩვენ იმერლებმა, რომელთა ხრიკიანობას არა აქვს დასასრული. ისინი ყოველსა ჟამსა ახერხებენ წარიტაცონ სტიპენდია არა ჯეროვანითა მოწმობითა, არამედ ყალბითა. ნუ უგულებელს ყოფთ აგრეთვე შემდეგსა ჩემსა აღმოჩენასა. სტიპენდია ჩვენი წმინდა ეკლესიისა მიეცა უწმინდურსა იმერლებსა, რომელთა შემდგომათ სემენარიის დასრულებისა არა წავიდენ ღვთის მსახურებათ, არამედ შეუდგენ საქმესა საეშმაკოსა და იწყეს სოციალ-დემოკრატობა, რომელნი დაუძინებელნი მტერნი არიან ავტოკეფალიისა და ავტონომიისა. ამისათვის მუხლმოდრეკილნი გევედრებით, წმინდანო მამანო, მსახურნო ქრისტესნო, უარ ვყოთ ძმობაი იმერთა და აღუკვეთოთ სტიპენდია იგი... ამინ.

ბლაღოჩინი ღვთისავაროვი, გამრეკელოვი, ბორინოვი, იუნიცკი, კობარი და კობ. გალობენ: კირიელეისონ, კირიელეისონ, კირიელეისონ!!.

მღ. ჯალიაშვილი: რაიცა ისმინა ყურმან ჩემმან მამა ჯიჯავაძის ბაგეთაგან, ყოველივე ჭეშმარიტ არს. ეყოფათ იმერლებს რაიცა ისარგებლეს ჩვენგან სტიპენდიითა და სემენარიის შენობითა (და ჰაერითა თფილისისათა) ყოველივე ესე წყალობა ღვთისა ჩვენი არს და რისთვის უნდა უწილადოთ სხვებსა ყოველივე საქმეა ანგარიშისა და ყოველივე ფულითა, ჯიბითა და ქანქარითა განიზომების, რომელი მოგვცეს ჩვენ ღმერთმა აწდა მარადის და უკუნითი უკუნისამდე ამინ.

მათე.

„შურდულის“ წერილი.

საყვარელო ძმაო „ეშმაკის მათრახო“!

პირველად ყოვლის შემძლებელ ღმერთსა ვსთხოვ შენს ბედნიერებას და კარგათ ყოფნას. მაგრამ რის ღმერთი, რომელ ღმერთს ვსთხოვ აღარც კი ვიცი. განა ღმერთი რომ სადმე ყოფილიყო ასე განუკითხავათ დასტოვებდა ქუთათური „ფედერაციის“ ბურჯ სილოვანს? წარმოიდგინე კაცო, მას შემდეგ რაც უმსგავსო ხელებმა ი. ჭავჭავაძე მოკლეს, დასაბამათ გადაქცეულა, ილიას მოგონებისათანავე გონება ეკარგება „სოვსემათ“. ვიცი გაგეცინება და იტყვი: დიდი დოვლათი არასოდეს არ ყოფილაო, მაგრამ ეს არ არის მართალი. დოვლათი მართალია არ ყოფილა, მაგრამ არც ასე საქვეყნოთ მოუჯაყავს თავი, როგორც უკანასკნელი „ტომით“. ის თითქმის იგივე ვალერიან გუნიაა, თუმცა უფრო სერიოზულ-დონკიხოტური. გუნიას კიდეც უხდება, როცა უძლურების სიმყრალე და სიბოროტე გადმოსდის ბაგეთაგან, ვინაიდან ეს მისი ბუნებრივი მოქმედებაა, გულის სიღრმიდან ამონახეთქი. ხომ გაგიგონიათ: „კოკასა შიგან რაცა სდგას, იგივე წარმოსდინდებისო“ და დარწმუნებული ვარ ყველამ კარგათ იცის რა სიბინძურეცა სდგას აღნიშნულ ჭურჭელში, მაგრამ ქუთაისის „ფედერაციის“ მამათმთავარში სულ სხვა განძი იდგა მეგონა. 1905 წ. თერთმეტ აპრილს, „ბურჯი“ ქუთაისისა სხვაფერ სჯიდა. მაშინ ამბობდა:

„რამდენათაც ჩვენში მოქმედი წრეების პროგრამა წამიკითხავს და გამიგია, არც-ერთს მიზნათ არ დაუსახავს დაწვა, მოკვლა და საკუთრების წართმევა. ისინი ამის წინააღმდეგნიც არიან. ჩვენ იმ პირებს, რომლებმაც საქმე აქამდე მოიყვანეს კი არ უნდა ვესაყვედურთო, მაღლიერნიც უნდა ვიყვეთ“. „მათი მხრით ეს თავგანწირვაა“. სიმშილი, წყურვილი, მუდამ მოუსვენარი ცხოვრება, ციხე, ციმბირი, დევნა-წვალება. აი იმათი ჯილდო. ისინი უდგანან დღეს ხალხის მოძრაობას სათავეში, ისინი ხელ მძღვანელობენ მათ მოქმედებას. ეს პირები ვაშასა და პატივისცემის ღირსნი არიან და სხ.“.

შენ იქნება არ დაიჯერო ძმაო, მაგრამ ეს მართალია. ასე ამბობდა დღეს დასაბამათ გადაქცეული „ბურჯი“ საქართველოსი სილოვან ხუნდაძე აზნაურების კრებაზე 11 აპრილს 1905 წ. დღეს-კი, როდესაც სახალხო მოძრაობას რეაქცია დააწვა და ნიადმა ქროლა სხვა მხრიდან დაიწყო, საქართველოს ბურჯმაც რასაკვირველია იცვალა კილო და ვალერიან გუნიასებური უსირცხვილობით ეკითხება ნ. ჟ—ს თავის უკანასკნელ „ტომში“. რომელ „მოძრაობაზე ბრძანებთ თქვენო“, და წარმოიდგინე მისი ურცხვობა, სიტყვა მოძრაობასაც ფრჩხილებში სვამს. ასე იცის თურმე რეაქციამ ძმაო, თორემ ქუთაისის ფედერაციის მამასახლისი ოქტომბრის დღეებში ვერ გაბედავდა დამარცხებული მებრძოლებისათვის „ქუჩის არმია“ ესროლა პირში.

ეს ხომ ეგრეა ძმაო, მაგრამ მე სულ სხვაზე მინდოდა შენთან ლაპარაკი.

თავის უკანასკნელ „ტომში“ („მკვლელები და მცველები“) ქუთათურ დონკიხოტს ფედერალური პარტიისას, ჩემთვისაც უსვრია ერთი გუნდა ცილისწამებისა და არც-კი რცხვენია, რომ ბრალდებას ვერ ამტკიცებს და გვერდს უვლის: თითქო აქ არაფერიაო. ნამდვილი დრამების მცოხნელი ვალერიან გუნია მაგონდება ძმობას გეფიცები.

კაცო, მე დავესწარი ილიას დაკრძალვას და ჩემდა საუბედუროთ თვალი მოვკარი პროცესიაში ჩაჩხირულ 40 საგურამოელ გლეხს. ისინი ამქრების დროშებს მისდევდენ უკან. გული მომიწამლა ჯერ იმათმა დანახვამ და ახლა ცალკე ქუთათური დონკიხოტის ახირებამ: „შურდული უსინდისო შხამიან, გესლიან დაცინვას იწყებსო“. მოდი და ნუ შეგებრალება ასეთი უბადრუკი და ისიც „ბურჯი“!! მე მართალია მეუცხოვა ეს სანახაობა და დარწმუნებული ვარ, ჩემთან ერთად ბევრ „ფედერალურ“ თვალსაც ჩხირივით მოხვდებოდა მაგრამ ისინი აბა როგორ გაამხელდენ ასეთ საშინელებას.

ახლა შენ გეხვეწები, ძმაო, ნუ დაიშურებ ორიოდ სიტყვას და შეატყობინე იმ საცოდავს, რომ გურამიანთ-კარში დღესაც არ არის სკოლა და სამკითხველო და მაშინ საიდან იქნებოდა-თქვა. ეს გომარეთი ხომ არ არის, წერა-კითხვის საზოგადოებას რომ გაეხსნა და დაეხურა სკოლათქვა. მე რასაკვირველია არ დამიჯერებს ქუთაისის „პესტალოცი“ და შეატყობინე, რომ იმათ „პატიოსან“ გაზეთებშიაც ეწერა ჩემ-გვარი ამბები საგურამოელ გლეხების შესახებ, რომ ისინი იცნობდენ ილიას როგორც მათ ბატონს, მემამულეს და არა როგორც მგოსანს. რას ვფიქრობდი მე როცა იმ წერილსა ვწერდი ეს ჩემი საქმეა ჯ სათავად-აზნაურო მარჩიელი არ მჭირიათქვა.

შენი ძმა „**შურდული**“.

რედაქციისაგან: „ეშმაკის მათრახის“ რედაქცია სიამოვნებით უთმობს ადგილს უფროსი ძმის წერილს და თავის მხრივ ქუთათურ დონ-კიხოტ პედაგოგს რასაკვირველია გუნიასებური კილოსა და ცილის წამებისათვის მიუძღვნის სამიოდ კუდს მათრახისას და 27 წვეთ „სპერმაკუდინს“.

დაგვიანებული მოლოცვა.

დაგვიანდა ეს მიდოცვა,
დაგვიანდა ეს ბარათი,
მარა ვიცი ჩემთა გმირთა,
უტაბილესი ხასიათი,
რომ იგინი არ მაწყენენ,
არ დამგმობენ ამისთვისა,
მაგიერათ შენ შევამკობ
მათ,. დირსეულ სიქმისთვისა.

ბათუმისა წილ.

ჯერ ბათომელთ მიულოცავ,
იქ ბირველი ხალხი არი,
დიდი აზრით, დიდი ჯეუთ
გატენილი, სიქებარი.
ამბობენ, რომ იქ „კრედიტკის“
სიქმე მიდის ჯანდრეულათ,
უქანქარათ, თვგვებისა
გადიქცეთ სახრაგუნათ.
რადაც დიდის მოსაზრებით
აქურელთ გმირთა-გმირმა,
დიდმა ვოლსკიმ, სიქართველოს
უჩეშმარიტესმა შვილმა,
იქ სამუდმო დირეექტორათ
ერთი ვირთხა აკურთხეთ
და ამ ვირთხამ იქ ქანქარებს
ექსორია რამ უქნეთ.

—

ისიც მეთხრეს: ბათომელებმა
მოწყალების თვალდითეთ
გადახედეს „დაბალ ხალხსა“
და დიდი რამ ამბითეთ
სახალხო უნივერსიტეტი
დაპირდენთ „უმცროს ძმესა“,
მარა ჯერე ვერ ვედ რსეთ
ჩვენ იმათ დანაპირებსა.
მართალია ჯერ-ჯერობით
დიდი სიქმე გაჯერეს:
გამგეობა აირჩიეს,
წესდებაც კი გადაწერეს,
„ბარიშნებიც“ მოიწვიეს,
გამოაწყვეს სექციები,
უმთავრესი კი არა ჩანს:
ადარ არის ლექციები,
ადარც საკვირაო სკოლა,
და ადარცა სამეთხვედო...
ამ ვაკბატონთ მოუხდებათ
ერთი ზურგის ასამწვედო...

—

ისიც თქვეს, რომ ბათომშეთ
ერთი „სიძკურნალო“ არი,
სამკვერეთადა წოდებული,
მოარშიეეთ სიბუდარი,
ერთს ავთმეოფს ცხვირში ჩაფეთ
ხლოროფორმი ჩასხესო
და წუთისა სოფელს იმით
იგი გამოასხლმესო...
და აგი თუ მართალია,
ჩსკულაბებს იქაურსა
კეული ერთი მთორახისი
უნდა გუთავაზოთ ზურგსა.

—

ბათუმშივე არის თურმე
ერთი ვიდაც მატრაკვეტი,
ტრაბახობით კატენილი,
ჯეუთ ჩლუნგი, აზრიი ბეტი.
თუ რამე თქვა ერთი-ორი,
ისიც სხვისი, ხაკურდალი,
ასე ფიქრობს ბრძენი ვარო,
დვარძლიანი, სულით მხდალი...
თუ სიმართლე ბირში უთხარ,
აუწერე მისი თავი,
თუ უთხარ, რომ კეტუნაა,
სულ უბრალო მომაკვლავი,
კვინტებს შეერის ცხოველივით
ის საწყალი, საბრალისი,
და სიმერალეს მოფენს ირგვლივ
ხრინწიანი ხმაი მისი.
ახლაც ვიცი — შეუხტება,
არ დამრჩება მადლიერი,
მარა თუნდა ქვეს ახალოს
თავი მისი ცალიერი.
მაგისთანებს არც შეფერისთ,
რომ დავალოთ კალმის წვერი,
მარა რას იქმთ, თუ ბეერია
მაგის მსგავსი ტუტუც-შტერი...

ოზურგეთისა წილ.

ახლა მინდა დადინითა,
რომ ვეწვიო ოზურგეთსა,
იქა ენახავ ნიკოკასა,
კოწიას და დემეტრესა,
გურულთა ამ გეთილ კეტებს,
ჯაშუშების მდევნელ-მტრებსა,
თავისუფლებისთვის მებრძოლთ,
სიმედოს, სუეარლებსა;
იმდენეთად სიმედოს,
რომ იგინი თვის კარებსა
ვედარ ცალდებიან ისე
თვარ მიენდვენ სტრაჟნიკებსა.
და ჭეი საკვირველებავ,
დეკემბრისა ერთსა დღესა,
როს სტრაჟნიკნი გარს ეხვიენ
ამ დალიუნდ ჩვენ გმირებსა,
გუბერნატორი კითხულობს:
ჩემო ძმაო ნიკოკიო,
სტრაჟნიკები რომ გარტეია,
ეტო ბრატ ჩტო ტაკოიო!
—„კრამოლნიკამ ბრესლედუიტ“ —
უპასუხებს ნიკოკია,
და მოესმის იმის ყურებს:
— ეს თქვენი სიქმე რადია.
თქვენ, „მირეი ბოსრედნიკი“
რათ წუხდებით მაგისთვისა,
ჩვენცა ვემარვართ, ნიკოკიჯან,
მაგნაირი სიქმისთვისა.
და სტრაჟნიკებს ვერ გაახლებთ
ვერცა შენ და ვერცა სხვასა,
იმედია არ მოიწყენთ
და არ გვეტუვი სამდურავსა...—
ეს საჯაეი სიქმე შეხვდათ
დეკემბრისა ერთსა დღესა
გურულების კეთილ კეტებს—
ნიკოკა-კოწა-დემეტრესა.

თფილისისა წილ.

ახლა მინდა თფილისს გავხნდე,
ლიხის მთაი გადავლახო,
სხვებს ჯერ დვტუვ, არ მცალია...
იქ ბევრი მეკვლ სამთარახო.
„ნიშადურს“ მსურს მივუმღერო,
მას ბევრი ეკვლ საცინელი—
მხატვარი თუ თანამგრძნობი,
მეპრეზე თუ დექსის მოქმელი.
აჭა, დექსი „ნიშადურში“,
ეგდო შვიდზე დაწერილი,
ირიდ თურმე ხალხსა გულში
იმედათ აქეს ჩანერგილი.
და შუბლი კი ამ გმირისა,
შუბლი ფართო, დიდებული
ეკლის... დიახ, სწორედ ეკლის
გვირგვინით არს შემკობილი.
მარა თურმე ამ დიდებულს,
ბაუბაე დეეს ჩვენი ქვეყნის
ზოგიერთი თაეგანს არ ცემს,
ზოგიერთი თურმე დეენის...
დიახ, დეენის... მარა როგორ!..
წამებისა ჯვარზე აკრავს
და ირიდიც მოწამებრივ
იტანს თურმე ამდენ ტანჯვას.
ალბათ ხალხის გულისათვის.
ასე აქებს „ნიშადურა“
და ირიდიც ამისათვის
არ რჩება მას უმადური.
„ნიშადურა“ ირიდს აქებს,
ირიდ „ნიშადურსა“ აქებს,
და ჩვენ კი ამ თავის მქებელთ,
ამ უსუსურთ, აზრით ბალდებს
ნუ შევარჩენთ ამ სიკლახეს,
სიქმე უქნათ საკადრისი
და დახიეთ მოგსცხოთ ზურგზე
ერთი კეული მართახისა.

—

აჭა კიდევ „ნიშადურში“
ერთი ქება, კიდევ ქება...
„ნიშადურის“ ხაქებარი
ეკვალმ ვიცით ვინ იქნება.
ვინ ეკ ურმი დიდი ვინმე
„ვინც შერცხალს კავს ჭიკჭიკითა“
იმას თურმე კაზაფხული
მოეკვეს. (ბავშვურ ტიკტიკითა?)
ეს არს „ისრის“ ბუბლიცისტი,
არ. ჯა.—შეიდათ წოდებული,
„ნიშადურისაკენ“ მებრძოლთ
გმირთა-გმირთა შერიცხული!

—

კიდევ ქება... კიდევ ქება...
ᲐᲑᲐ ᲛᲘᲗᲮᲐᲠᲗ, ᲕᲘᲜ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ?
„ᲘᲡᲐᲠᲘᲐ“, ᲘᲡ „ᲘᲡᲐᲠᲘ“
ᲛᲘᲡᲗᲐᲜ ᲠᲝ ᲡᲮᲕᲐ ᲐᲠ ᲐᲠᲘ!..

—

ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲓᲐᲜᲔᲫᲕᲐ ᲓᲐ ᲒᲘᲜᲔᲑᲐ
ᲓᲐᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲐ, ᲐᲑᲐ ᲕᲘᲡᲘ?
ᲣᲕᲔᲚᲐ ᲛᲐᲗᲘ „ᲜᲘᲨᲐᲓᲣᲠᲔᲚᲗᲗ“
ᲕᲘᲜᲪ ᲒᲐᲓᲐᲭᲕᲠᲐ ᲡᲐᲯᲐᲓᲠᲘᲡᲘ
„ᲪᲘᲡᲐᲠᲢᲣᲔᲚᲘᲡ“, ᲐᲖᲘᲐᲜᲘᲡ,
„ᲔᲨᲛᲐᲯᲘᲡ“, ᲔᲡᲓᲔᲒᲔᲑᲘᲡ,
ᲕᲘᲡᲒᲐᲜᲪ „ᲜᲘᲨᲐᲓᲣᲠᲘᲡ“ ᲓᲐ ᲛᲘᲡ ᲫᲛᲔᲑᲡ
ᲜᲨᲘᲠ-ᲜᲨᲘᲠᲐᲓ ᲖᲣᲠᲒᲖᲔ ᲮᲕᲓᲔᲑᲘᲡ...

—

ᲐᲥᲔᲗ, ᲑᲐᲕᲨᲕᲝ, ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘ,
ᲛᲘᲐᲮ ᲒᲐᲐᲠᲗᲔᲗ ᲬᲐᲛᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲚᲘ,
ᲨᲐᲠᲐ ᲒᲖᲐᲖᲔ ᲒᲐᲛᲝᲬᲕᲘᲜᲔᲗ
ᲯᲙᲣᲠ ᲗᲥᲕᲔᲜᲘ, ᲡᲐᲢᲘᲜᲔᲚᲘ...
ᲠᲐᲗ ᲐᲠ ᲘᲪᲘ ᲘᲠᲝᲓᲘᲡ
ᲓᲐ ᲠᲘᲨᲑᲐᲑᲐᲡ ᲚᲐᲕᲔᲕ ᲗᲐᲕᲝ:
„ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲥᲔᲑᲐ ᲙᲘᲢᲠᲐᲗᲐ ᲚᲘᲠᲘᲡ,
ᲙᲘᲢᲠᲘ—ᲙᲐᲠᲔ-ᲙᲐᲗᲐᲝ“?
ᲛᲘ ᲡᲐᲑᲠᲐᲚᲓᲝ ᲙᲐᲪᲣᲜᲔᲑᲛᲐ
ᲗᲝᲣ ᲔᲡ ᲛᲐᲠᲗᲚᲓᲐ ᲐᲠ ᲘᲪᲘᲐᲜ,
ᲗᲣ ᲘᲪᲘᲐᲜ, ᲨᲔᲒᲜᲔᲑᲣᲚᲗᲐ
ᲛᲘᲐᲜᲪ ᲩᲛᲮᲕᲔᲜ ᲓᲐ ᲡᲢᲣᲣᲘᲐᲜ,
ᲜᲣ ᲨᲔᲕᲐᲠᲩᲔᲗ ᲐᲛ ᲡᲘᲒᲚᲐᲮᲣᲡ
ᲡᲐᲥᲛᲔ ᲣᲥᲜᲐᲗ ᲡᲐᲯᲐᲓᲠᲘᲡᲘ:
ᲙᲘᲓᲔᲕ ᲛᲝᲕᲪᲮᲝᲗ ᲖᲣᲠᲒᲖᲔ ᲛᲐᲒᲠᲐᲗ
ᲛᲬᲧᲐᲕᲔ ᲙᲣᲓᲘ ᲛᲗᲝᲠᲐᲮᲘᲡᲘ...

ᲙᲔᲜᲢᲘ.

ᲒᲣᲠᲣᲚᲘ ᲡᲪᲔᲜᲐ

ᲢᲝᲚᲣᲛᲑᲐᲨᲘᲡ „ᲠᲔᲩᲘ“.

ᲑᲐᲢᲝᲜᲔᲑᲝ ᲓᲐ ᲥᲐᲚᲑᲐᲢᲝᲜᲔᲑᲝ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲡᲐᲧᲕᲐᲠᲔᲚᲝ ᲐᲤᲮᲐᲜᲘᲙᲔᲑᲝ!

ᲛᲔ ᲠᲐᲕᲐᲪ ᲗᲥᲕᲔᲜ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲛᲝᲒᲔᲮᲡᲜᲔᲑᲐ ᲒᲐᲮᲚᲐᲕᲐᲠ ᲔᲠᲗᲘ ᲣᲡᲢᲐᲕᲔᲚᲘᲚᲘ ᲙᲐᲪᲘ, ᲛᲐᲠᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲘᲗᲮᲠᲐᲗ ᲛᲐᲠᲗᲐᲚᲘ ᲔᲜᲐ ᲒᲐᲠᲔᲪᲮᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲔᲜᲐ ᲛᲔᲢᲧᲕᲔᲚᲘ ᲙᲐᲪᲘ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜᲘ ᲛᲫᲣᲚᲡ, ᲔᲜᲐ ᲫᲠᲝᲮᲘᲡᲐᲐ ᲙᲐᲘ, ᲨᲔᲛᲬᲕᲐᲠᲘ ᲓᲐ ᲑᲠᲝᲬᲝᲣᲚ ᲒᲐᲓᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲐᲪᲘ ᲜᲐᲛᲣᲡᲘᲐᲜᲘ ᲣᲜᲓᲐ. ᲛᲐᲠᲗᲐᲚᲘᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲥᲔᲑᲐ ᲐᲘᲑᲘᲐ, ᲛᲐᲠᲐ ᲠᲐᲓᲒᲐᲜ ᲗᲥᲕᲔᲜ ᲐᲥᲐᲜᲐᲘ ᲧᲕᲔᲚᲐᲘ ᲨᲘᲜᲐᲣᲠᲘ ᲑᲠᲫᲐᲜᲓᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐᲛᲐᲪ ᲘᲡᲗᲔ ᲛᲔᲘᲢᲐᲜᲐ ᲕᲘᲢᲧᲕᲘ ᲗᲣ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲑᲔᲕᲠᲡ ᲙᲘᲓᲔᲪ ᲔᲬᲧᲘᲜᲝᲡ ᲓᲐ ᲑᲔᲕᲠᲛᲐ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲮᲣᲚᲘᲒᲐᲜᲘᲪ ᲙᲘ ᲓᲐᲛᲘᲫᲐᲮᲝᲡ, ᲛᲐᲠᲐ ᲛᲔ ᲛᲐᲘᲜᲪ ᲕᲘᲢᲧᲕᲘ ᲠᲝᲛ ᲔᲠᲗᲘ ᲣᲞᲐᲠᲢᲘᲝ ᲙᲐᲪᲘ ᲕᲐᲠ. ᲧᲕᲔᲚᲐᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲥᲔ ᲛᲝᲛᲬᲝᲜᲡ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔ ᲯᲔᲠ ᲘᲡᲗᲔ ᲘᲛ ᲗᲐᲗᲐᲠᲡᲐᲕᲘᲗ ᲕᲐᲠ ᲒᲐᲓᲐᲙᲐᲠᲘᲬᲔᲑᲣᲚᲘ ᲝᲠᲘ ᲠᲝᲛ ᲭᲔᲓᲝᲑᲓᲐ ᲓᲐ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲘᲙᲐᲠᲘᲬᲔᲑᲓᲐ, ᲔᲠᲗᲘ ᲓᲐ ᲔᲠᲗᲘ ᲙᲘ ᲬᲔᲘᲥᲪᲔᲕᲐ, ᲛᲔᲪ ᲘᲛᲘᲡᲙᲔᲜ ᲓᲔᲕᲘᲓᲐᲮᲔᲑ ᲚᲔᲚᲝᲡᲗᲐᲜ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲪᲮᲐᲘ ᲛᲘᲔᲠᲔᲕᲐ ᲓᲐ ᲘᲡᲗᲔ ᲐᲮᲚᲐ ᲐᲥᲔᲓᲒᲐᲜ ᲠᲐ ᲕᲘᲪᲘ, ᲛᲐᲠᲩᲘᲔᲚᲘ ᲮᲝᲛ ᲐᲠ ᲕᲐᲠ ᲛᲐᲯᲐᲖᲔ ᲨᲘᲕᲐᲢᲧᲝᲗ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘ ᲓᲐᲡᲫᲚᲔᲕᲡ. ᲠᲐ ᲕᲘᲥᲜᲐ, ᲗᲥᲕᲔᲜᲒᲐᲜ ᲓᲐᲫᲠᲐᲮᲕᲐᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲕᲔᲚᲘ ᲓᲐ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲛᲝᲡᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲖᲐ ᲪᲮᲝᲕᲠᲝᲑᲡ, ᲙᲐᲢᲐᲪ ᲨᲐᲣᲣᲠᲘᲝ ᲘᲫᲐᲮᲘᲡ, ᲛᲔ ᲙᲘ ᲠᲐ ᲕᲘᲥᲜᲐ, ᲘᲛᲓᲔᲜᲘ ᲖᲚᲘᲞᲐᲠᲢᲚᲔᲑᲘ ᲛᲧᲐᲕᲡ ᲓᲐᲡᲔᲣᲚᲘ ᲠᲝᲛ ᲓᲐᲛᲗᲥᲜᲐᲠᲔᲑᲐᲡ ᲕᲔᲠ ᲕᲐᲮᲔᲠᲮᲔᲑ, ᲑᲐᲚᲜᲔᲑᲘ ᲠᲝᲛ ᲞᲘᲠ ᲐᲤᲩᲔᲜᲘᲚᲡ ᲓᲐᲛᲘᲜᲐᲮᲐᲕᲡ ᲛᲝᲛᲪᲘᲕᲘᲐᲜ, ᲑᲐᲑᲐ ᲙᲘ ᲭᲐᲛ ᲠᲐᲪᲮᲐᲡ ᲨᲔᲜ ᲓᲐ ᲩᲕᲔᲜᲪ ᲒᲕᲐᲠᲐᲭᲐᲛᲔᲗ, ᲐᲡᲗᲔᲗ ᲑᲐᲢᲝᲜᲔᲑᲝ ᲗᲕᲐᲠᲐ ᲜᲐᲛᲣᲡᲘ ᲔᲠᲗ ᲙᲐᲪᲡ ᲗᲣ ᲙᲘ ᲐᲮ ᲛᲔᲪ ᲙᲘ ᲛᲐᲮᲕᲡ ᲓᲐ ᲐᲒᲔᲠ ᲐᲛ ᲮᲜᲘᲡ ᲙᲐᲪᲘ ᲨᲔᲕᲘᲥᲔᲜᲘ ᲓᲐ ᲩᲛᲓᲔ ᲘᲒᲘ ᲯᲔᲠ ᲐᲠᲔ ᲙᲐᲪᲡ ᲐᲠ ᲣᲗᲥᲕᲐᲛᲡ ᲓᲐ ᲘᲒᲘ ᲓᲝᲔᲘ ᲜᲣᲠᲪ ᲛᲝᲛᲐᲡᲬᲠᲝᲡ ᲦᲛᲔᲠᲗᲛᲐ ᲠᲝᲛ ᲐᲬᲘ ᲔᲗᲥᲕᲐᲜ ᲦᲛᲔᲠᲗᲛᲐ ᲨᲔᲒᲐᲠᲪᲮᲕᲘᲜᲐ ᲙᲝᲬᲘᲐᲝ. ᲓᲐ ᲠᲐᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲢᲝᲜᲔᲑᲝ ᲗᲥᲕᲔᲜᲗᲐᲜ ᲓᲐ ᲐᲠᲪ ᲛᲐᲡᲘᲜᲓᲔᲚᲗᲐᲜ ᲐᲠᲐᲤᲔᲠᲘ ᲕᲐᲠ ᲐᲠ ᲒᲐᲛᲘᲕᲘᲓᲐ ᲓᲐ ᲛᲔᲪᲘᲗᲞᲐᲢᲘᲕᲘ ᲓᲐ ᲢᲝᲚᲣᲛᲑᲐᲨᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲧᲔᲜᲔᲗ, ᲘᲛᲔᲓᲘᲐ ᲐᲠᲪ ᲗᲥᲕᲔᲜ ᲒᲐᲚᲐᲮᲐᲕᲗ ᲗᲥᲕᲔᲜ ᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲡ... ᲡᲛᲐᲘᲡ ᲓᲐᲫᲐᲚᲔᲑᲐ, ᲐᲥᲔᲓᲒᲐᲜ ᲒᲘᲩᲘᲕᲘ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ, ᲠᲝᲛ ᲐᲠ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲬᲧᲣᲠᲕᲘᲚᲘᲗ ᲗᲐᲕᲘ ᲐᲠᲔᲪᲐᲪᲛᲐ ᲛᲔᲘᲙᲚᲐ. ᲐᲮᲚᲐ ᲐᲛ ᲔᲠᲗᲘ ᲠᲥᲐᲘᲗ (ᲨᲔᲮᲔᲓᲔᲗ ᲐᲡᲗᲔ ᲡᲐᲤᲡᲔᲐ!) ᲐᲓᲔᲒᲠᲫᲔᲚᲝᲡ ᲑᲣᲜᲔᲑᲐᲛ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲛᲐᲪ ᲒᲐᲐᲩᲘᲜᲐ ᲖᲔᲓᲐᲨᲘ ᲗᲔᲑᲖᲘ, ᲰᲐᲔᲠᲨᲘ ᲤᲠᲘᲜᲕᲔᲚᲘ, ᲪᲐᲖᲔ ᲕᲐᲠᲡᲙᲕᲚᲐᲕᲘ, ᲮᲔᲡ ᲤᲣᲠᲪᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲣᲐᲡᲮᲐ, ᲫᲠᲝᲮᲐᲡ ᲑᲚᲐᲕᲘᲚᲘ ᲐᲡᲢᲐᲕᲔᲚᲐ, ᲙᲐᲪᲡ ᲔᲜᲐ ᲛᲘᲡᲪᲐ ᲡᲐᲚᲐᲞᲐᲠᲘᲙᲝᲗ, ᲮᲔᲚᲖᲔ ᲠᲝᲛ ᲡᲮᲕᲐᲓᲐᲡᲮᲕᲐᲜᲐᲘᲠᲘ ᲮᲣᲗᲘ ᲗᲘᲗᲘ ᲛᲝᲒᲒᲪᲐ ᲖᲝᲘ ᲒᲫᲔᲚᲘ ᲖᲝᲘ ᲛᲝᲙᲚᲔ, Ე Ე ᲘᲛ ᲙᲐᲪᲔᲑᲡ ᲒᲣᲣᲛᲐᲠᲯᲝᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲠᲝᲛ ᲡᲣᲚᲘᲗ ᲓᲐ ᲒᲣᲚᲘᲗ, ᲛᲐᲠᲗᲣᲕᲐ ᲔᲜᲘᲡ ᲒᲐᲢᲐᲢᲐᲨᲔᲑᲘᲗ ᲙᲘ ᲐᲠᲐ, ᲡᲣᲚᲘᲗ ᲓᲐ ᲒᲣᲚᲘᲗ ᲠᲝᲛ ᲪᲓᲘᲚᲝᲑᲡ ᲐᲛ ᲗᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲡᲢᲝᲠᲘᲗᲔᲑᲐᲡ ᲓᲐ ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲪ ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲒᲣᲚᲘᲗᲐ ᲝᲗᲮ ᲙᲔᲓᲔᲚᲨᲘ ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲛᲬᲧᲓᲔᲣᲚᲘ, ᲦᲛᲔᲠᲗᲛᲐ ᲒᲣᲣᲛᲐᲠᲯᲝᲡ ᲒᲣᲜᲔᲑᲐᲡ ᲓᲐ ᲘᲒᲘᲜᲘᲡ ᲘᲘ ᲙᲔᲓᲔᲚᲘ ᲓᲐᲐᲠᲦᲝᲕᲘᲝᲡ ᲓᲐ ᲘᲥᲘᲜᲔᲘ ᲛᲐᲗᲘ ᲓᲐᲛᲭᲘᲠᲐᲕᲘ ᲓᲘᲔᲭᲘᲠᲝᲜ, ᲦᲕᲗᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲫᲐᲚᲐᲛ ᲒᲕᲘᲩᲕᲔᲜᲝᲡ ᲘᲒᲘᲜᲘ ᲘᲡᲗᲔ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲝᲛ Ე ᲩᲕᲔᲜ ᲠᲝᲛ ᲒᲕᲘᲮᲐᲠᲝᲓᲔᲡ ᲓᲐ ᲛᲢᲔᲠᲘ ᲢᲘᲠᲝᲓᲔᲡ. ᲘᲒᲘᲜᲘ ᲩᲕᲔᲜᲗᲐᲜ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲯᲐᲛᲘᲔᲠᲡ ᲘᲫᲐᲮᲝᲓᲔᲜ... ᲛᲔ ᲒᲐᲕᲐᲗᲐᲕᲔ, ᲛᲐᲠᲗᲐᲚᲘᲐ ᲠᲔᲩᲘ ᲕᲔᲠ ᲕᲗᲥᲕᲘ, ᲛᲐᲠᲐ ᲣᲡᲢᲐᲕᲔᲚᲔᲚ ᲙᲐᲪᲡ ᲛᲔᲢᲘ ᲐᲠ ᲛᲝᲛᲔᲗᲮᲝᲕᲔᲑᲐ, ᲛᲔ ᲐᲡᲗᲔ ᲡᲐᲤᲡᲔᲡ ᲕᲡᲕᲐᲛ ᲓᲐ ᲐᲚᲐᲕᲔᲠᲓᲘ ᲨᲔᲜᲗᲐᲜ ᲕᲐᲠ ᲑᲔᲡᲐᲠᲘᲝᲜ!—ᲘᲛᲔᲓᲘᲐ ᲐᲒᲘ ᲘᲡᲗᲔ ᲡᲐᲞᲐᲢᲘᲝ ᲡᲐᲓᲦᲔᲒᲠᲫᲔᲚᲝᲐ ᲠᲝᲛ ᲛᲐᲜᲓᲘᲚᲝᲡᲜᲔᲑᲘᲐᲜᲔᲑ ᲧᲕᲔᲚᲐᲘ ᲡᲐᲤᲡᲔᲡ ᲛᲘᲘᲠᲗᲝᲛᲔᲕ... (ᲞᲠᲐᲕᲐ, ᲞᲠᲐᲕᲐ, ᲞᲠᲐᲕᲐ! ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲯᲐᲛᲘᲔᲠᲣᲛ!!!)

ᲞᲘᲢᲜᲐ.

ᲡᲐᲐᲮᲐᲚᲬᲚᲝ ᲡᲐᲩᲣᲥᲠᲔᲑᲘ ᲒᲣᲠᲘᲐᲨᲘ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚ ᲐᲛ ᲗᲕᲔᲡ ᲡᲢᲣᲛᲠᲐᲗ ᲒᲕᲧᲐᲕᲓᲐ
ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲕᲐᲡᲘᲚ, ᲒᲠᲫᲔᲚ-ᲗᲔᲗᲠ ᲬᲕᲔᲠᲐ,
ᲡᲐᲐᲮᲐᲚᲬᲚᲝ ᲡᲐᲩᲣᲥᲠᲔᲑᲘᲗ
ᲒᲣᲚᲘ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲡ ᲒᲐᲣᲯᲔᲠᲐ.
ᲔᲠᲛᲝᲚᲝᲕᲘᲡ ᲦᲔᲜᲔᲠᲚᲝᲑᲐ
ᲣᲑᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲨᲘ ᲩᲐᲘᲬᲔᲠᲐ,
ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲙᲐᲛᲘᲚᲐᲕᲙᲐ
ᲔᲤᲘᲡᲙᲝᲞᲝᲖᲡ ᲛᲘᲣᲬᲔᲠᲐ.
ᲓᲘᲛᲘᲢᲠᲐᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲝᲬᲘᲐᲡ

გაუსინჯა ნატყვიარი,
მოუწონა ვაჟკაცობა
და აღუთქვა გულზე ჯვარი.
სახელისა მოზიარეს
აქ ასტავკა აუხირდა
და იმ სოფლათ მოურავის
არდგილიც კი შემოპირდა.
ნიკოკიას მოახსენა
რომ ღვაწლი აქვს მეტის მეტი
და ეშმაკთან გარდიტანოს
დღიდან მისი კაბინეტი.
მიქიევი დაეღრიჯა:
,,დავიღალე გამი'შვიო
ჩაიბარეთ საყვარლების
და სხვათა ანგარიშიო'',
ნახა წმინდათ ანგარიში,
ნაღვლიანათ ჩაეცინა;
წადი, მარა ამ ქვეყანას
მე არ ვიცი შენთვის ბინა.
ჭყონიებსაც მოახსენა
თქვენი ღვაწლიც გავიგეთო
და ოცდა-ცხრა ათას მანეთს
საიქიოს მიიღებთო.
ივანეს და მიხელს უთხრა
გული ნუ გაგიტყდებათო
თქვენც და თავად ტელემაკსაც
ჯაჭვი ადრე გებმებათო.
ზოგ ხუცებსაც ასე უთხრა:
ნუ გაიტეხთ ნურც თქვენ გულსო
აქ თუ არა, ჯოჯოხეთში
რეჯებ მოგცემსთ დრამა ფულსო.
მუშა გლეხებს დაუმოწმა
თქვენ არა რა გეწყობაო.
თქვენ საჩუქარს მოგცემსთ მხოლოთ
შეგნება და ერთობაო.
ესა სთქვა და ფრთა შეისხა
გაქრა ვითა მოჩვენება
ხელში დაგვრჩა ისევ ძველი
ადათი და ჩვეულება.

ხიც-ხიც

წერილი ისტორიკოსისადმი.

ძმაო (თუ გინდა ამხანაგო) ისტორიკოსო! ყველა ეშმაკს სწერს წერილს და შენ კი არავინ. სხვების არ ვიცი და მე კი დიდ უსამართლობათ მიმაჩნია ეს ვინაიდან შენი ისტორიის ფურცლები მე სწორეთ რომ საინტერესოთ და დროის შესაფერათ მიმაჩნია. მარა მიუკიბ-მოუკიბავათ გეტყვი, რომ გემდური: რაა შე კაი კაცო და მე უკეთესო რო აგრე იგვიანებ და „რედკათ" გვეელინები ხოლმე შენი შხამიანი კალმით? მართალია ეშმაკი ბევრ ღირსეულს ამათრახებს, მარა შენ რო უფრო „ღირსეულები" გყავს გასაპანჩურებელი ამაში ეჭვი არაა. თუ შეიძლება აგრე ითქვას,—ეშმაკი უმეტესად ჩვენი საზოგადოების „ნიზებს" ანუ ნაძირალებს ამათრახებს, შენ კი ამავე საზოგადოების „ვერხებში" გაქ საქმე, ანუ როგორც ისინი თავიანთ თავს უწოდებენ „სამშობლოს ბურჯებში", ანუ „საქართველოს მხსნელებში'. მე იმას არ ვაფასებ თუ ვისი როლია უფრო მნიშვნელოვანი; შენი თუ ეშმაკის, მარა ეს კი ცხადია ჩემო ძმაო (მართალი ნუ გეწყინება) რომ შენი თანამოკალმე უფრო გულ მოდგინეთ ასრულებს თავისს საქმეს. კაცო, ხო ხედავ რა „სკუკაში" აგდებს ეს რეაქცია ,,საქართველოს ბურჯებს''? წაიკითხე ძიავ ,,ისარ-ნიშადურში'' რას ბოდავენ, რას როტავენ! ყოველ დღე საქართველოს თავს დასტირიან, არ იციან რით მოაბრუნონ, ათასნაირ რეცეპტებს უწერენ! ხო ხედავ ლამის არის შეაფურთხონ ,,ერთობას''. ჰო და თუ ხედავ ძმაო, შენ იცი და შენმა ბიჭობამ! გაცხე, არ დაინდო ეს ყვავ-ყორნები, გადაშალე მათი სულის კვეთება საზოგადოებას, დაანახე ყველას მათი წარსული, აწმყო და მომავალი!.. ნესტარი, ამ დროს უნდა კაცს!..

შენი **ვ. მალაქიაშვილი.**

ნიკობურგი.

(ძველათ ფოთი)

ასრულდა ჩემი წინასწარმეტყველება, არ გასულა არც ორი დღე პირველი წერილის შემდეგ, რომ მიკრეს თავი იმ ჩემ საფრთხობელა ფოთის ციხეში. სულო ცოდვილო გალახვით-კი „უჩასტკაში" არავის არ გაულახავარ, რადგან კუხალეიშვილს ეძინა და კუპუხიძე რაღაც ბედათ არ შემხვდა. მაგრამ რა არის გალახვა იმ გაჭირვებასთან, რაც მე ფოთის ციხეში სულ შვიდი დღის განმავლობაში გადამხდა! ერთჯერ არ გავმძღარვარ, ერთჯერ არ გავმთბარვარ, ერთჯერ სუფთა ჰაერი არ მღირსებია, ხუთჯერ გამაცივა და ერთი პარაშოკი ხინაც არ მაღირსეს. თურმე თანახმათ გენძეხაძის ცირკულიარისა, არც ერთი ეს საჭირო არ ყოფილა ამ და-

ლოცვილ ციხეში. გამოვიწერე შაქარი და პური, ნახევარი ქე „შეიმასქნა“ უფროსმა ნადზირატელმა ივანე ჭეიშვილმა გზაზე. შემა ვთხოვეთ ციხის უფროსს, ვარი გვითხრა, „რა დროს ზამთარში ფეჩის გახურებაა, მაინც თბილათ ხართ, განა ტყულათ გვყავხართ მოთავსებული 25 კაცის ალაგას 90 კაცი“-ო? ავათმყოფს ზოგჯერ შეცდება და წამალს მოითხოვს, ასე გონია აქაც სხვა ციხესავით უნდა იყოსო, აქ კი ნაბრძანებია, ტუსაღები ავათ არ გახდეს და თუ მაინცა და იაინც გაჯიუტდებიან უწამლოთ უნდა მორჩენ. როგორც ზევით ვთქვი შენი ფულიც, რომ გქონდეს, ნახევარზე მეტი ჭეიშვილის ჯიბეში ამოჰყოფს თავს. ამბობენ ეს ჭეიშვილი შარშან-წინ ქუთაისში „სოც.-დემოკრატობასაც“ კი განიცდიდა, მაგრამ დღეს კუდ წაჭედილი ხმალი უმშვენებს გვერდებს.

მაგრამ დავეთხოვოთ აწი ფოთის ციხესაც... მიპრიანა ღმერთმა და გამაგზავნეს მეშვიდე დღეს დატუსაღებიდან ყოფილ საგუბერნიო ქალაქ ოზურგეთში, იქონიეთ მხედველობაში, რომ მაშინ ტალმაჩოვი იქ იყო და სამშობლო ქვეყანას წინა წერილში მოხსენებული „დეცენტრალიზაციით“ სარგებლობდა. მიმიყვანეს ოზურგეთის ციხეში. მისვლისათანავე ტუსაღებმა გამომკითხეს თუ არა ამბავი ე. ი. გაიგეს თუ არა, რომ უდანაშაულობისთვინ ვიყავი დაჭერილი მითხრეს: „შენ უსათუოდ „ვალს“ გადაგახთიებენ 15 თუმანს და გაგიშვებენო“. მეორე დღეს მოვიდა ციხეში მაღალი კაცი, ერთი ამათვალიერ ჩამათვალიერა, სიბრალული-მწუხარებით დააკვირდა ჩემს ჩამოგლეჯილ ტანსაცმელს, გამხდარ პირისახეს, გადაიქნია თავი, „ჰაი, ჰაი“ ჩააილაპარაკა და ბრძანა წყრომით „გადააგდეთ მაგი საძაგელი ამ წუთში ციხის კარებზე ამ სიცივეში“-ო და მეც გადმომაგდეს სწორეთ ისე, როგორც ერთ დროში ორაგული გადაისროლეს ზღვაში ჭკუიანმა მოსამართლეებმა. მეც ეს მინდოდა და გამოვქანდი ისევ ფოთისაკენ. დღეს მე ისევ აქა ვარ, გადავრჩი განსაცდელს. თუმცაღა ბევრი ახალი ამბები მომხდარა აქ ჩემი დატუსაღების დღიდან, მაგრამ იმედი მაქვს ცხოვრებას მაინც არ ჩამოვრჩენილვარ. ტყუილია ის ხმები რომლებიც ჩემი აქ არ ყოფნის დროს გაუვრცელებიათ ზოგიერთ მოქალაქეების შესახებ. აი მაგალითად: ვითომც ისიდორე უჩამეიშვილს ენატანიობა ჩაედინოს და სამსონა მანწკავა და იოსება გოგოძე „იმასექნას“. მე ვიცნობ ისიდორე უჩამეიშვილს, ის მართალია „ჩაჩუტი“ კი არის გურულათ, რომ ვსთქვათ, მარა ჯაშუშობას არ იკადრებს. აგრეთვე მგონია არც იოსება ჭანტურია დააჭირვინებდა მიხაილ კვერნაძეს.

ტყუილი მგონია ისიც, რომ ვითომც მღვდ. ვარლამ მახარაძე და მასწავლებელი ნიკოლოზ ჩხენკელი „გაიმასქნილებულიყვენ“. მართალია იმათ კვერი დაუკრეს ჟანდარმის პოლკოვნიკს და დაუმოწმეს კი გავს იონა კიზირიას „პოჩერკს“ რაღაც საიდუმლო მიწერ-მოწერა, რომელიც საიდანღაც პოლიციას უპოვნია და თავზე ახვევენ უდანაშაულო კიზირიას, მაგრამ ეს მხოლოდ იმიტომ სთქვეს აღნიშნულმა პირებმა, რომ უდასტუროთ შეიძლება სამსახურზე ხელი შეშლოდათ. ამიტომ მგონია მათ ორივეს ეყოფა 70 წვეთი „სპერმაკუდინი“, რასაც ვთხოვ ჩვენს ეშმაკს გამოგვიგზავნოს ფასდადებით. ანდრია ჟვანიას სახელზე (რადგან ამასაც მინდა ერთი რამდენიმე წვეთი მოურჩინო როგორმე პრიკაშჩიკების წინააღმდეგ ჩინებული ბრძოლისთვინ და სულ ერთია გამოსაგზავნ ხარჯებს ჩემს შრომის ფასში გამოქვითავ შემდეგ) და ოპერაციის შედეგს ყველას გავაგებინებ-კი.

მადონნა.

ᲒᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲔᲑᲘ.

1

(ფოთელებისათვის)

ჩარჩი ექსპლუატატორი
არ ინახვის მისი სწორი,
ენით ტკბილი და საქმით კი
პატიოსნებასთან შორი.
დღეს ხელობათ აუღია
ყალბ ასიანს ასაღებსო,
და თუ ვინმემ მოაკითხა
პოლიციას გარდასცემსო
გაბრიელა მუშა ტირის
ვაი ჩემს დღეს ჩემს წერასო
ძმებო, თქვენ მაინც უფრთხილდით
მატყუარა თეთრ წვერასო

ხიც-ხიც

2

(მოხეველებისთვის)

ერთი ვინმე, სულიერი
სტეფან წმინდას მჯდომელია,
მოდგმით ადამიანთ ჯიში
და არა სხვა ცხოველია.
სადაც შესდგა ფეხი თვისი
სულ წაბილწა ყოველია,
ორპირობით ვერვინა სჯობს
ქრთამით გაძღომელია.
მისი დანოსების რიცხვი
თითქმის განუზომელია,
სინდისი და ამგვარები
ერთობ მოუწდომელია,
ყველაფერი მოგახსენეთ
და იცანით რომელია?

მთიელი.

სიზმარი გურული თავადისა.

სიზმარი ტელემაკისა.

საახალწლოთ გურიის მთავრის შვილმა, ძმამ მგოსანი მამია გურიელისა და უუუმაღლესად განსწავლულმა თავადმა ტელემაკმა ნახა სიზმარი მამასახლისად გახდომისა და უუუუღრმესად აღფრთოვანებულმა შემოსძახა ძმის ალლავერდი.

მეგობრებო ჯერ ვისურვოთ
ჩვენ წოდების დღეგრძელობა
და გლეხები დავიმონოთ,
აღვადგინოთ ბატონ-ყმობა.
ასე ვუთხრათ კნიაზებსა
აღსდეგ გახდით კვლავ თავხედი
არა რა არს უსაშველო
კნიაზებო ალავერდი.
მოვგროვდეთ და გლეხს ვეძგეროთ
დეე იყოს რაოდენი
გვაბრძოლე ნუ დაგვაგლახე
შეიწირე ჩვენი დღენი.
ნურას კრთებით ჩვენ ვირგუნოთ
რაც რომ იყოს გასაბედი
დრო წარსული მოვიბრუნოთ
შემოვძახოთ ალავერდი.
ფიცსა გაძლევთ არ გიმტყუვნოთ
კნიაზთაგან არცა ერთმა
რაც გვიბრძანო აღგისრულო
თუ მოგვასწრო ის დრო ღმერთმა.
შევეტაკნეთ კნიაზებო
მიუშვიროთ გლეხებს მკერდი
ლადიკო და სილოვანა,
უმაღლესად ალავერდი!!
კმარა რაც რომ გვითმენია
აწ კი ნულარ დავბრკოლდებით
თათრებთან თუ გვიბრძოლია
გლეხებს ველარ ვეომებით?
წამოდექით მოემზადეთ
გამოვცადოთ ერთხელ ბედი,
მამასახლისებათ დავდგეთ
და დავსჭყივლოთ ალავერდი.
ვაჩვენოთ რომ კნიაზობა
ჯერ სულ მთლად არ გათელილა
არ გვწამს მათი ჩვენ ,,ერთობა''
მათი ფესვიც გაწყვეტილა.
დავერივნეთ გლეხ-კაცობას
ზოგს მხარი ვკრათ ზოგს მოგვერდი,
ენა ბასრი ვამოქმედოთ
ვისიც მძლეთ სჭრის ალავერდი.
მენდეთ ძმებო სჯობს არ დავთმოთ
და შევმუსროთ ჩვენ ერთობა
მამა-პაპათ თუ არ სწყენდა
არც ჩვენ გვაწყენს ბატონ-ყმობა.
როს გვეღირსოს გამარჯვება

ჯაჭვი, ყელზე და ბეჭედი
მაშინ გვმართებს გახარება
სმა-შექცევა, ალავერდი.
ზოგს მოგვცემენ „სტრაკნიკობას“,
ზოგს შეგვხვდება „სტარშინობა“
შერცხვეს ვინც აქ გვიღალატოს
არ ისურვოს ეს წყალობა.
მაშ რას უცდით თქვე ლაჩრებო
მოგიხრიათ ყმისთვის ქედი,
აღიჭურვეთ იარაღით
გამოვცადოთ ერთხელ ბედი.
ვინც არ მოკვდეს ბრძოლის ველზე
გლეხ კაცს მოუხაროს ქედი,
მას შეერთოს დედა ცოლათ
ჩვენ კი შევსვათ ალავერდი.
გვედრებ ვისაც გეზრალები,
მოვკვდე ხელი არ ამაღო
და ეს ჩემი ძველი ძვლები
კნიაზურა გამისაღო.

გაამოს!!

გუნია და „ნიშადური,“

აზრით მახინჯი,
გრძნობით ბინძური,
სამარის პირას სდგას „ნიშადური“.
დაჰკარგა სმენა,
არ უკრის თვალი,
დადის მარტოკა ტყავი და ძვალი.
აი რას ნიშნავს
ენა—მრუშობა
რწმენის გაყიდვა, უნამუსობა?!
სიკაბუკისა
უწია სენმა
და ღღეს გაიგო ვალიკო ბრძენმა,
რომ სიკვდილისა
დაჰკრა საათმა,
დააღალატა დრომ მუხანათმა.
მაგრამ, უეცრად
განივლო გულში:
(ალბათ არ იყო ღღეს გადაკრულში!)
ფეხ-ქვეშ შეუძვრეს
ზუბალაშვილებს,
ქველ-მომქმედია, არ გააწბილებს
და მოიპოვოს
მუნით ქარქარი
რომ არ გაექცეს ის **სახედარი**
რომელსაც ეგრე
ხშირათ აყვირებს,
რომლის „ჰანგებით“ მკითხველს აკვირებს,
რომელიც ხშირათ
აჰყავს ღრუბელში,
(სამასხროთ, ქნარსაც კი აძლევს ხელში!..)
მოგეხსენებაო
ვალიკოს ხრიკი,
იცის სად ბუდობს ზღვა ქანქარიკი!
ჯერ **სურათები**
შემოაპარა
მაგრამ საქმისთვის ეს ხო არ კმარა??
შემდეგ მოსდგება
მელა-კუდობას
(ისევ თხოვნა სჯობს მწერლურ ქურდობას!)
წამოიჩოქებს
აზრით და მუხლით...
(დაე იხოხოს, ჩვენ არ დავუშლით!)
და დასტყოვს ამ გზით
სულის მალამოს
ღმერთმა შეარგოს, ღმერთმა აამოს.

ეშმაკი.

ახალი გრამაფონი.

ნეტავ რას უკრავს, სტეფანე,
ე სავერანე მაშინა?
ვუყურებ, ვერა გავიგე
წავიდეთ ყური მატკინა.

ოზურგეთის რამე-რუმე.

ძმაო ეშმაკო! კი ხანია ოზურგეთისკენ არ ჩამოგისვარდებია. მართალია პირად მოგზაურობის ნაცვლათ შენ აგზავნი საკურნებულ საშვალებებს: „მათრახის კულს“ და „სპერმაკუდინს“, მაგრამ გეფიცები ტარტაროზს უშენოთ ეს საშვალებანი ოზურგეთს ვერას არგებენ. აქ ერთი კაციც კი არ მოიშოვება ისეთი, რომელმაც ადნიშნულ საშვალებათა დოზიროვკა შესძლოს. მაშ ასე, უნდა ჩამოინავარდო! გიცდით!

ჩამოხვალ თუ არა, უცხუნებ!.. მარა არა, ნაცხუნები თიოქმის ყველას აქვს და ახლა ამის გამო აგვთაც არიან, ამიტომ, გირჩევ, მიმართო ისევ შიგნით სახმარ „სპერმაკუდინს“ და მათმათი სულიერ-ზნეობრივი მდგომარეობისდა მახედვით ყველას განუწესო ამ სამკურნალო საშვალების შესაფერისი დოზა. ამასთან იქონიე სახეში, რომ ზოგიერთ მათგანის სრულიად განსაკურნავად 60 წვეთზე მეტიცაა საჭირო.

უმთავრეს შენს ეურადღებას იმედია „ივანოვის“ ქუჩას მიაქცევ. ეს ქუჩა გაჭიმულია ბოლიციიდან ვიდრე ნაობასამდე და მეტ სახელად „შპიკთა“ ქუჩას ეძახიან, ამ ქუჩაზე არის დოიქმის ყველა საადმინისტრაციო დაწესებულებანი მაზრის საამხრთველოდგან მოკიდებული ვიდრე „მასიკოს“ კანცელარიამდე“ (включительно). ამ კანცელიარიას აქ ყველა დიდ მნიშვნელობას აწერს. აქ მარხია თურმე 102 აკვდარი ძალის თავი და ამიტომაც განაგებენ მას კნიაზები, ეგ ძალების მოყვარულ წოდების წარმომადგენელნი! შესვიდე ამ კანცელარიაში თუ არა, უცხუნე! კნიაზებისათვის კი იქონიე თან ორი შაური „სპერმაკუდინი“.

იქვე „კანცელიარიის“ მახლობლათ ქუჩის მეორე მხარეზე ცხოვრობს ვიღაც ქვრივი. ეს ქვრივი როგორც ბოროტი ენები ამბობენ ერთი მთავარ აგენტთაგანია ადგილობრივ „ტუსადთა განმათავისუფლებელ კომიტეტისა“, რომლის წევრთ ძველათ ძალიან დიდი „დახოდი“ ჭქონდათ, მხოლოდ ამ ბოლო დროს კი ჩაუცვივდათ კოზები ნაცარში.

ტოტას რომ ჩაიცვლა, სტუსადოს ადგაფის კარებს მიადგები. მართალია შენ ჯოჯოხეთში ნაშობადზრდილს ძალიან დაგეშარება ამ ჯოჯოხეთზე უჯოჯოხეთეს დაწესებულებაში შესვლა, მაგრამ რადგანაც ამას 150 ტუსადის ინტერესი მოითხოვს იმედია შეხვალ. შეხვიდე თუ არა, ერთი ასიოდე უცხუნე ზედამხედველს ი. ჯაუელს. თანაც დაარიგე, რომ ხელი დაიბანოს, ჭუჭუი ნუ უეკარს; ჭუჭეი მას სხვაც ეყოფა.

არ გაივიწყო მიკიტანი კუნჭულიაც. მისთვის ზნეობა სხვას ვის მოუთხოვია, მაგრამ საზრდო-სანოვაგის დირსება ნაკლულევანებაა. მანიც კი შეგვიძლია ორიოდე სიტყვით მივმართოთ მოვაგონოს ამ ვაჟბატონს, რომ უხვად გაცემული „ფუზეი“ ვერას უშველის. საჭმელ-სასმელისუფთა და ახალია საჭირო. ბ. მიკიტანი შეიძლება იმას ჭფიქრობდეს ტუსადებმა ავ-კარგის დაფასება არიცითხო. თუ მონარჩენი გაქვს ერთი მოძველებული „სპერმაკუდინი“ დაიღაბე ამ კუნჭულის და იქნებ მაშინ მიხვდეს, რას ნიშნავს ძველი სანოვაგე. ნახვამდის!

შენი **ონისიმე.**

მოგზაურობა რაჭაში.

ძმაო ეშმაკო! რაკი შენი ნება-სურვილი წინ მიმიძღოდა ახლო წასრულში რაჭისაკენ გავემართე, რომ კვლავ მენახა მისი მშვენიერი სახე. გზა და გზა გელოვანების საბრძანებელ ლეჩხუმზე მომიხდა გარება და იმდენი გასძელი, რამდენი კანკალი ჩემმა გულმა განიცადა. დამავიწყდა, რომ თან მათრახი მქონდა, და არც ღირდა მისი გახსენება, რადგან მისი ბრწყინვალება ჯუჯულიც კი, დროთა ბრუნვას უფრო მძლავრი იარაღის პატრონი გაეხადა! ამ ყოფით გავცდი „ასკის“ წყალს და რაკი აქედან რაჭა იწყება, გული ისევ საგულეს ჩადგა, ყალყზე ამდგარი თმაც ძირ-ძირს დაეშვა! მალე სოფელს **სადმელს** მიუახლოვდი, სადაც კარგა ბლომათ გლეხები შეგროვილიყვენ. ამან კიდევ უფრო გამახარა, მომაგონდა არა ერთი და ორი სურათი „ოქტომბრის“ ცხოვრებიდან.—ერთ გლეხს ხელში უშველებელი თაბახი ქაღალდი დაუნახე, რომელზედაც ვირის სისხო ასოებით ეწერა: „**პრიგოვორი**“ და რომელიც, თლათ სულზე ხელის დადებით ვერ ვიტყვი, მაგრამ ისე კი ვფიქრობ: ერთ-ერთი რაჭველი ფედერალისტის ნაკალმი უნდა ყოფილიყო: როცა ვიკითხე: რაის შესახებ შეედგინათ „პრიგოვორი“? გლეხებმა მიპასუხეს: „ეს შენი ჭირიმე მიტომ დავსწერეთ, რომ ვიქტორ და კირილე ჯაფარიძეებს „ერთობის“ ღალატი დასწამეს. —ასეთი ხმები აფხანიკო ტყუილია! **პირ იქით ხსენებულნი ჯაფარიძენი არიან სრულიად კარგი ღირსებისა და ამისათვის ვსთხოვთ ყველა მათ წინაშე მოწინააღმდეგეთ, რომელ მათზე იქონიონ სრული ნდობა!**“ აშენდა თქვენი ოჯახი, რახან „ერთობის“ კაცებს მასე ესარჩლებით მეთქი და ჩემს გზას გაუდექი.—სადმელს კარგა გამცდარი ვიყავი, რომ უცბათ მრისხანე ხმამ: „სტოი!“ მომახედა.—ჩემს წინ კირილე იდგა, რომელსაც „ბერდანის“ თოფი მოეშვირა და ხან მარჯვნივ, ხან მარცხნივ მიბრუნ-მობრუნება დამაწყებია! მე მეგონა: ნასალდათევი კაცია და რაკი „ერთობაში“ შევიდა, უთუოთ „უჩენიას“ მასწავლის მეთქი, მაგრამ მალე საყვარელი არსება შემეხმატკბილა: „უნდა მოგკლაო“, და ის იყო ჩახმახის წკეპას აპირებდა, რომ დამსწრე ქალმა სტაცა ხელი! ახლა კი მიეხვდი რაშიაც იყო საქმე და გულში ზრახვად განვივლე: „კაი დეემართა სადმელელებს, კაი „ერთობის“ კაცი იმათ ყოლიათ მეთქი!“ მალე ვიქტორის ხილვის ბედნიერებაც მქონდა, და იმნაც ისე მარჯვეთ იშიშვლა თეთრ ტარიანი ხანჯალი, რომ გლახათ იყო საქმე თუ „პრისტავი“ არა!...

ასე საჯაყი საქმე მომიხდა...
სადმელს გლეხებმა მაცდუნეს ასე,
დაგემდურები ძმაო ეშმაკო!
თუ მათ ეს ღვაწლი ვერ დაუფასე!
იმათი რიცხვი ას ხუთმეტია
ვინც შეადგინა ის „პრიგოვორი“,
და მათ შუბლის კანს არას ეყოფა
მათრახის კუდი ერთი ან ორი!

ნაცნობი.

ᲚᲐᲜᲩᲮᲣᲗᲘᲓᲐᲜ:

ᲔᲨᲛᲐᲙᲝ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲘ
ᲐᲠ ᲘᲥᲜᲐ, ᲐᲠ ᲔᲨᲕᲔᲓᲐᲜᲝ
ᲨᲔᲜ ᲠᲝᲛ ᲘᲜᲡᲞᲔᲥᲢᲝᲠᲘ ᲣᲪᲮᲣᲜᲔ
ᲡᲣᲚ ᲐᲓᲠᲔ ᲛᲝᲔᲨᲕᲔᲓᲐᲜᲝ.
ᲛᲒᲝᲜᲘᲐ ᲙᲘᲓᲔᲪ ᲐᲬᲣᲘᲜᲐ
ᲗᲚᲐᲗ ᲒᲐᲛᲝᲣᲬᲕᲐ ᲞᲘᲠᲘᲗ
ᲠᲐᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲡᲩᲐᲓᲘᲡ: ᲨᲔᲒᲘᲠᲓᲔᲑᲘ
ᲡᲣᲚ ᲐᲣᲑᲜᲘᲐ ᲢᲕᲘᲜᲘᲗ.
ᲒᲝᲗᲮᲕᲗ ᲗᲥᲕᲔᲜᲘ ,,ᲡᲞᲔᲠᲛᲐᲙᲣᲓᲘᲜᲘ''
ᲐᲛᲐᲮᲔᲪ ᲡᲪᲐᲓᲝᲗ ᲔᲠᲗᲘᲗ
ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲜᲐᲬᲔᲚᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲐᲠᲒᲔᲑᲘ
ᲗᲣ ᲐᲠᲐ ᲐᲡᲘ ᲬᲕᲔᲗᲘᲗ.
ᲗᲣᲜᲓ ᲛᲐᲘᲫᲘᲜᲝᲗ, ᲜᲣ ᲓᲐᲡᲓᲔᲕ
ᲘᲥ ᲛᲐᲪᲔ ᲙᲐᲠᲒᲘ ᲑᲘᲜᲐᲗ
ᲒᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲑ ᲛᲗᲔᲚᲘ ᲓᲐᲜᲩᲮᲣᲗᲘ
ᲛᲐᲓᲚᲘ ᲒᲔᲢᲣᲔᲕᲘᲡ ᲛᲐᲒᲘᲡᲗᲕᲘᲜᲐᲗ.

ᲧᲘᲐᲛᲔᲗᲘ.

Ს. ᲒᲝᲠᲓᲘᲓᲐᲜ (სენაკის მაზრა). ეშმაკო! ს'ორებ ახირებული ვინმე ხარ! სჩანს საქართველოს „ბეოგრაფია“ კარგად არ გაქვს შესწავლილი, თორემ რას უნდა მივაწერო ის, რომ თითქმის ყველა კუთხეები მოიარე და იმისთანა კუთხე, როგორიც სოფ. გორდია კი ასე უყურადღებოდ მიატოვე! ნუ თუ არ იცი, რომ გორდი დადიანების „რეზიდენცია“ იყო!? და რადგანაც ეს ასეა, ხომ იცი, რომ ზუბრების „რეზიდენციაში“ ბევრი ზუბრი იქნება? ზუბრების უმეტესობა მოგეხსენება შეპყრობილია თანამედროვე სენით, რომელსაც რეაქცია და „რეაქციის ძმა-ბიჭობა“ ეწოდების და რომელსაც ეტის-მეტად უხდება შენ მიერ ახლად გამოგონილი „სპერმაკუდინი“. მაშ ასე, ამოფრინდი გორდში და პირველად თავ ზუბრს, გიორგი სახუციშვილს (ჩიქოვანს) უ ეხუნე. მისი წყალობით რა არ დამართეს საცოდავ გლეხებს! თუ რამ მოეზოვებოდათ ხისაგან გაკეთებული: გობი, კოვზი, ტახტი, შკაფი, სტოლი, ჭერი, ფიცარი და სხვა, ყველაფერი წაართვეს და გაინაწილეს ზუბრებმა (მათი რიცხვი ლეგიონა) აქაო და ჩვენი ტყიდან გამოტანილიაო. როდესაც გიორგის მორჩე, მერე მის უმცროს ძმებს დიმიტრი და ბუბუ ჩიქოვანებსაც მისთავაზე უებარი შენი „სპერმაკუდინი“. ამის შემდეგ პირდაპირი „ვიზიტი“ გაუკეთე სასახლეში თ. მინგრელსკის მოურავს ქავთარაძეს და მასაც მიაწოდე ორი უნცი „სპერმაკუდინისა“, რადგანც ყველაფერში ისიც გიორგის მარჯვენა ხელია; დიდო ეშმაკო! ნუ დაგავიწყდებათ ევლოგის უმცროსი ძმები, სულიერი მამები! განსაკუთრებით გრიგოლ ხუცესი, რადგან იგი ყველაფერში „ᲞᲔᲨᲛᲐᲠᲘᲢᲘ ᲮᲣᲪᲔᲡᲘᲐ“—(დრამის ფული რომ სწრაფ გადასანსლეს).

გუგუ.

ᲮᲝᲜᲘᲓᲐᲜ. მეგობარო ეშმაკო! ვხედავ ხვებიც ძლიერ გაწუხებენ, მაგრამ რა გაეწყობა, უნდა მათრახი გთხოვო, რადგან ძლიერ საჭიროა ხონის თეატრის კომისიის წევრებისათვის. წარმოდგენები არ გვაქვს, რომ პირველ რიგში ისხდენ და ისე კი ეს ოთხი თვეა ვერავითარი იფნის სახრით ვერ შევკრიბეთ.

როგორც სხვაგან, აქაც ძლიერ გავრცელდა ყვავილი და ადგილობრივი სანიტარები, ალბათ სიფრთხილისათვის, ახლა კარ ჩაკეტილ ოთახში შლიან „ცხრამეტში თავშავს“ (?). ორ-კლასიან სასწავლებლის ზედამხედველმა სასწავლებელში ცეცხლის ნთება შეესულტა, რომ შეგირდები ფეჩთან არ შეგროვდნენ და ერთმანეთში არ გაავრცელონ სენიო. წარმოიდგინეთ „სტოროჟიც“ კი მოარიდა და თავის სახლში ყავს დახიზნული. თედორე „ვაქსენატორმა“ ხომ ჩანთა აივსო ფულით, რა ქნას! თუ ბევრი არ აჩუქე ასაცრელად არ სცალია ხოლმე.

შეუჯგენ არჩეული პირები სამკითხველოს საღათას ძილისაგან გამოღვიძებას. ზოგიერთმა წევრებმა (რწმენით ფედერალისტებმა), კითხვა აღძრეს სამკითხველოში იყოლიონ მუნჯი, თორემ დებატებს დაგვიწყებენო.

გარდა ზემო აღნიშნულისა ხონი იმითაც არის შესანიშნავი, რომ თუ რაიმე თანამდებობა არ გიჭირავს აქ ისე საქმეს ვერ იშოვი. ხონელების აზრით უსაქმოთ დარჩენილი კაცი საქმეს ვერ გაუძღვება. ამიტომაა, რომ თითქმის ყველა აქაურ მღვდელს ოთხი თანამდებობა უჭირავს და ექიმებს კიდევ მეტი.

კვანტილა.

—

გურ-იდან:

ბატიკეტშულო ეშმაკო!
მოკითხვას გითვლით ქმობითო,
ერთი ჩამოდი აქეთკენ
ბირადათ გაგეცნობითო.
კალანდა დილას თუ ნახე
ვინმე მარანზე გობითო
გადჭკარ შენი მათრახი
ქმობა-ამხანაგობითო.
არ იქნა არ დაიშალეს
ეს ჩვეულება ძველითო,
ზოგი დასაკლავ დოროს ეძებს
ზოგს არ ჭქონია ეველითო.
ძალიან მზადებაშია
მანდილოსნები ჩვენიო
აცხობენ ხაჭაპურებსა
მიდის და მოდის ძველნიო.
ვერ დაინახავ საკალრზე
ფიშტოს და მაჭახელასო,
ერთობამ მოინადირა
ჩამოგვაშორა ბელასო.
მაგრამ მთელი წლის სარჩოსა
ერთათ რომ ჭამენ ეველასო!..
ამაში, ჩემო ეშმაკო,
შენგან მოგელით შველასო.

გურიანთელი.

—

სამტრედიის რაიონიდან

ძმაო ეშმაკო! მას შემდეგ, რაც თქვენი ახალი წამალი („კუდინი") მოიგონეთ დღე ერთი არის და ასჯელ მოდიან ჩემთან ავათ-მყოფთა მოკეთეები. ახლა გთხოვთ ძმაო ეშმაკო, ნუ დამიტოვებ იმათ ვინც აუცილებელ საჭიროებათ თვლის „კუდინის" მიღებას. ამასთანავე მოგაგონებ, რომ ამ საშვალებამ ძლიერ გასჭრა.

ამისთვის გთხოვ **სოფ. დიდ-ჯიხაიფში** გამოუწეროთ ნიკო ჩხეიძეს $33^1/_4$ წვეთი. ანტონ მხეიძეს **41** წვეთი. ოქრუა ვაშაკიძეს, როგორც გლეხს და შარობით დასუსტებულს 19 წვეთი, თუმცა თითონ **40** წვეთს ითხოვს. სტეფანე ვაშაკიძეს, როგორც უმუშევარს 50 წვეთი დასჭირდება. ილარიონ ვაშაკიძეს 29 წვეთი:

სოფ. ეწრის მამასახლისს და მწერალს გამოუგზავნე $35^3/_4$ წვეთი თითოს. იასაულს კი, რადგან ამ მოკლე ხანში „სტრაენიკათ" მიდის, ღონის მოსაყვანათ **45** წვეთი. ისაკ ახვლედიანს **39** წვეთი. წამალი ჩემ სახელზე გამოგზავნე, რომ გადავცე დანიშნულებისამებრ.

ჩემი ადრესი ხონის ქუჩა, სახლი № 1.

„ალაგეთური"

—

ჯუნჯუათიდან:

ჯუნჯუათის კბილის მატლი
მამულა და მისი შვილი
ბუშინ ბმირი ერთობისა
ლდეს სხვა სქმის გამოტდილი,
„იმით" ფიქრობს გამდიდრებას,
შესეთ საწყალ ჭია დუას!
გთხოვთ, ეშმაკო, გადეტხუნოთ
რომ დაუხმოს იქნებ ჭკუას.

ყიამეთი.

—

მარტვილიდან. ბ. ეშმაკო! მოგილოცავ ახალ წელს და გინატრი იცოცხლო კიდევ ბევრ ხანს შენის ძვირფასი გრძელ კუდიან მათრახით. არ დამემდურო ჩემო კარგო, რომ კიდევ გაწუხებ. ახლა მათრახი არ გვჭირია, ცოტა ხანს დაისვენოს შენმა მათრახმაც. ეხლა სულ სხვასა გთხოვ. ეი რასა: ახობაძის „სპერმატინი" იცი, ჩემო მეგობარო ეშმაკო, არ უხთება ჩვენ ავათმყოფ მეაფთიაქე თევდორეს. გთხოვ გენაცვალე, შენ მიერ ახლად გამოგონილი „სპერმაკუდინი" ფასდადებით გამოგზავნო მის აფთიაქში. რომ ის ამ წამლის მიღებით შენი მათრახიდან ძარღვებ აშლილი დამშვიდდეს. ცოტა ილაპარაკოს და უფრო მეტი ხანი კი აფთიაქში დაჯდეს. აგრეთვე შენი ჭირიმე ეშმაკო, არ დაიშურო ის „სპერმაკუდინი" მასწავლებელ ცხაკაიასათვის, რომ ისეც გამათრახებული ამას წინეთ, დაწყნარდეს, თავის ბინაზე—სკოლაში საღამოობით ადრე, ზარის დურეკავათ მივიდეს, რომ ამ უდროო დროის რეკით სხვებს ძილი არ დაუფრთხოს, უფრო კი სკოლის ახლო მცხოვრებ პოლიციის დარაჯებს და მიატიოს სულ უბრალოზე ბოქაულთან საჩივლელათ სიარული. ამასვე, ეშმაკო, გეხვეწება სკოლის მსახური ალექსანდრე, რომელსაც მისმა ზარის რეკამ კინალამ ვირის აბანოში არ ამოაყოფინა თავი. არ დაგავიწყდეს ეშმაკო, „სპერმაკუდინი" უნდა იქნეს იმ ზომის, რა ზომისაც მათ სჭირიათ.

კიდევ შენი **„უჩინმაჩინი"**.

—

ს. პერევისა (შორაპნის მაზრა).

ბერევისა არ გეგონოსი
უკან ჩამორჩენილიო,
აქაცა გვეყვს ბრწყინვალენი
ჭკუით გამოტენილიო.
გლეხებს ისე არ ინდობენ,
როგორც ბატკანს მგელიაო,
ტეუვებენ, ცემენ, ტეუბენ,
მარა ვინ გვეყვს მოქმელიაო.
მწერალ-მამასახლისი გვეყვს,
საცნობელი გვამებიო,
რეაქციის საქმეებში
არ გეგონოსთ ხამებიო.

მსაჯულება მოგახსენოთ,
ძველებურათ აქ არისო,
სამართალსა იქეთ წუვეტენ
სითაც ხმა ქანქარისო.
სტრაუნიკებიც ნაგარდობენ
მწერალ-მამასახლისითო
და იჭერენ შემჩნეულებს
ხან დამე და ხან დღისითო.
ჰერეგისა რით გგონიათ
სხვებზე ჩამორჩენილიო?
არა, არა!.. ჩვენც ბევრი გვუავს
საქები დროის შვილიო.

ცხვირა.

ს. გეზრული (შორაპნის მაზრიდან).

დაუვიწყარო ეშმაკო!
მფრინაო მალ-მალ უველგანა,
აქეთ რომ შემოგეარა
ღირსი არ ვიყავთ ჩვენ განა?!

განსვენებული ნოშრევეს ჩხეიძის სახლს, ხუთი ეაჩადი დაეტა, მაგრამ ფული ვერსად აღმოაჩინეს. ამბავი მსწრაფულ ეტნობა ჭიათურის ჰოლიციას.

კუსალაშვილი *) გაქანდა;
ამალა ახლდა მრავალი,
სოფელს მიადგა შეუვირა!
(სხვაფრივეც დასტუქსა მრავალი).

ეაჩადების ბინა ასწავლეს, მაგრამ შესდგა რაინდი, რადგანაც ესმა ეურსა მისსა, ისინიც შეიარაღებულნი არიანო. კვალად სოფელს შებდვირა: რატომ არ დაიჭირეთ, თქვე თითონ ეაჩადებოო და მიაეოლა ისევ...

დაბრუნებისას ეაჩადებიდან აწოოკებული ოჯახის ქვრები დატუვეებული ჩამოასხა ჭიათურაში.

მოდის და მოაკავს ნადავლი,
ქალი, კაცი და ბავშია,
დახედეთ ჩვენსა ტარიელს
რა საქმე მოუჩამახია.
ასეთ რაინდს რა ეკადრება, ძმაო ეშმაკო, შენ უკეთ იცი და საშვადებას ნუ დაიშურებ.

გამვლელი.

ბათუმიდან: ეშმაკ ეფენდი! გაგეგონება ბათუმს რომ წყალი გამოყავს. ჰო და თუ გაგიგონია მიღი იმ მილებზე მოშუავეებთან, რომელსაც ალექსანდრე კახიანი უფროსობს. გამოიძახე აღნიშნული ბვამი, წამოაქციე და 4 საათს უწყვიტინე და უწყვიტინე, ვინაიდგან მან წაართვა მუშებს რვა საათის სამუშაო დღე და ახლა თორმეტ საათს ამუშავებს. ამასთან ერთად ალექსანდრემ ხელფასიც მოუკლო და უწინდელი 1 მ. 30 კ. მაგივრათ ახლა მხოლოდ შანეთს აძლევს.

თუ არ შეგეზაროს ინახულე ჩვენი „მოსოსიალისტო“ ტეხნიკი ავთანდილ ჯულაბოვი და ჰკითხე: რა უქნა იმ 150 მანეთს რომელიც „მუშებმა“ შეაგროვეს ინვინერ მიხაილოვისათვის ხატის მისართმევათ*) და იმან კი უარი განაცხადა. გაფიცებთ ვალერიან გუნიას პატიოსნებას არ მიეშვა მანამ არ გითხრას სად წაიღო ფულები და თუ საჭიროა დარჩეს ამ მიზნის მისაღწევათ „სპერმაკუდინიც“ მიაღებიე.

შენი **კაკილა.**

ქვიტირიდან.

ეშმაკო! ქვეეყნათ ძალიერო
ეულ-მწარე მათრახიანო
შენ გეგედრებით გვისმინო,
მალე, არ დაიგვიანო
და ჩამოფრინდე ქვიტირში
სადაც ეოფილხარ ძველითა
ოან წამოიდე მათრახიც
ზურგების ასაწვალათა
„მოსე მწარალი“ სამსონა
და მისი ცალი ეგვენი
ორივე გაამათრახე
შეუბრალებლათ ეგენი.

უკედო ეშმაკი.

სამი დღე სამოთხეში.

(იხ. „ეშმაკის მათრახი“ № 14).

„ცნობის ფურცელი“ ჯერ ტრიბუნაზე არ ასულიყო, რომ სამოთხის კარებთან შვიდ-ფეროვანი ცისარტყელა ამოიმართა. მე თითქო მიგრძნო გულმა: ქვეყანაზე კარგი ამბავი არ მომხდარა მეთქი და გულისთქმა მართლაც მალე გამიმართლდა: კარები გაიღო და ჩემი ნაცნობი გაზ. „ცისარტყელა“ მხიარულათ შემოფრინდა სამოთხეში.

— ვინც მოვიდა გაუმარჯოს, ვინც მოვიდა გაუმარჯოს! ერთხმათ იგრიალეს გაზეთებმა და შემოეხვიენ ახლად მოსულს. მარტო „კვალი“ არ დაძრულა თავმჯდომარის ადგილიდან.

„კვალი“. ბ-ნებო! მობძანდით, ჯერ კრება გავათავოთ და შემდეგ ვილაპარაკოთ კერძო საქმეებზე. იმედია ახალ მოსული „ცისარტყელაც“ გვიამბობს რამეს.

ყველა თავ-თავის ადგილს დაუბრუნდა და „ცნობის ფურცელიც“ ტრიბუნაზე ავიდა. ხალხი სმენათ გადაიქცა.

„ცნობის ფურცელი“.—შეგობრებო! აქ უმრავლესობა და დიდი უმრავლესობაც, ახალგაზრდები ხართ. მხოლოდ ბატონ თავმჯდომარეს ახსოვს ჩემი სიკაბუკის დღენი, თუმცა მე თითონ სიმწარით ვიგონებ დროს გარდასულსა. მამა ჩემი ვალერიან გუნია... („წყარო“ ადგილიდან—თფუი! „ჩვენი გზაც“ გადააფურთხებს).

თავმჯდომარე. გთხოვთ პატივი დასდოთ პიროვნებას! (უფრო ახალგაზდებში ჩუმი სიკილი გაისმის).

---

*) ეს გმირი წინეთ ერთობის კაცი ყოფილა ფოთის ღხარეს.

*) თუ შეკამა—ღმერთმა შეარგოს.

ეშმაკი.

,,**ცნობის ფურცელი**''. სასაცილო აქ ჯერ არაფერი თქმულა და გთხოვთ ლაპარაკს ნუ შემიშლით. ვალერიან გუნიას ხელში, ე ი. მამის ოჯახში მართალი გითხრათ მე თითონა მრცხვენოდა ჩემი სიმახინჯისა. მამა კომერციის კაცი მყავდა და ყველაფერს ვაჭრული თვალით უყურებდა.

(,,წყარო'': დღესაც ვაჭარი ბრძანდება).

,,**ცნობის ფურცელი**''. (განაგრძობს) მაგრამ საბედნიეროთ მამის ოჯახში დიდხანს არ დავრჩენილვარ. სულ ახალგაზრდა მიმათხოვეს ფედერალისტებს. (,,გრიგალი'':—კარგი რამაც უთხოვიხარ!) გთხოვთ ლაპარაკს ნუ მიშლით! მას შემდეგ, რაც ნამდვილ ჭეშმარიტ ქართულ ოჯახში ჩავიჭერი, მეც საოჯახო და საერო საქმეს მოვკიდე ხელი. მართალია ჩემი ,,სიტყვა'' მხოლოდ სიტყვა იყო და საქმეს უნარს ვერ ვაძლევდით, მაგრამ ამ ბაქი-ბუქითაც თავი გავგქონდა.

რაც ბ-ნმა ,,სხივმა'' ბრძანა, ყველაფერი ის ჩემს გულზედაც არის აღბეჭდილი და თქვენი არშინითაც რომ გავზომოთ ჩემი ქვეყნიური ცხოვრების უკანასკნელი წუთები, იმედი მაქვს გულ ნაკლული არ დარჩებით! ჩვენი ქვეყნის აოხრებამ მეც მატკინა გული და წაუშლელი დაღი დამასვა. დაბა-ქალაქების დანგრევამ, სოფლების აწიოკებამ ჩემზედაც მწვავე შთაბეჭდილება მოახდინა. ვერ მოვითმინე, დავკარგე ნაქები სიფრთხილე და თქვენც მოწამე იყავით ბატონებო ჩემი აღსასრულისა. მე გავათავე სათქმელი და თქვენთან ერთად მოუთმენლათ ველი ,,მეორეთ მოსვლას'', როცა ნება მექნება თავი დავახწიო თუნდაც უზრუნველს და სხვა დროს სასიამოვნოს, მაგრამ ახლანდელ პირობებში მაინც აუტანელ სამოთხის ცხოვრებას.

,,ცნობის ფურცელი'' ტრიბუნიდან ჩამოვიდა. გაზ. ,,მუშამ'' ხელი მოჰკიდა და განზე გაიყვანა. რაღაცას ჩუმათ ლაპარაკობდენ. უცებ გაისმა თავმჯდომარის მკაფიო ხმა:

— სიტყვა ეკუთვნის ბ ნ ,,განთიადს''.

,,განთიადი'' ტრიბუნისაკენ გაემართა და ჯერ ლაპარაკი არ დაეწყო რომ წესრიგისათვის სიტყვა ითხოვა გაზეთმა ,,საყვირმა''.

,,**საყვირი**''. ამხანაგებო! რადგანაც ჩვენი სტუმარი ,,ეშმაკი'' სულ მოკლე ხნითაა ჩვენთან მოსული და აგრეთვე სამოთხეში კიდევაც შეუტყვიათ იმისი შემოპარვა, რის გამო იმედია ადგილობრივი ადმინისტრაცია საჭირო ზომებს მიიღებს, წინადადებას ვიძლევი ლაპარაკის ვადა განვსაზღვროთ ხუთი წუთით.

წინადადება ხმის უმეტესობით მიღებულ იქნა და ტრიბუნაზე გაზეთი ,,განთიადი'' ავიდა.

ეშმაკი.

(შემდეგი იქნება)

ადგილობრივი ფოსტა.

დაბახანიდან. პატივცემელო ეშმაკო! ალბათ არ იცი თფილისში რაები ხდება თორემ არა მგონია პროვინციისათვის მოგეცალოს. ტყავის ქარხნების ხაზეინებმაც აიგდეს თავი. სახელიოა მამისათა და რეაქციისათა ყველა მოპოებული უფლებების ხელიდან გამოგლეჯა მოგვინდომეს. დაჰკრეს ლოკაუტი, მაგრამ ხაზეინების ერთი ნაწილი მუშებს მოგვემხრო. განსაკუთრებული ყურადღების ღირსია თქვენი მხრით ბ-ნი ლოკაუტ-მეისტერი ბაღდო მელიქოვი. ჩვენი ბაღდო მშვენივრათ ათამაშებს მუშტებს და მუშა გიგო არუთინოვს გვერდებიც დაუზილა. მე მგონია მაგას ძლიერ არგებს ერთი თქვენი მათრახის კუდი ან 50 წვეთი „კუდინი''.

მარტიროზ მატინოვს, რომელიც დათარეშობს თავისი ,,მეირაკანებით'' მარტო ,,კუდინი'' ეყოფა. დაიჭირეს რამოდენიმე მუშა ხაზეინების მეოხებით. უსახელო მუქარის წერილებს სწერავენ იმ ხაზეინებს, რომლებიც მათ ლოკაუტს არ მიემხრენ. აი ერთი წერილის პირი:

Хазейнски митикъ 3 декабря 1907 г.

Господинъ Артемъ Аветисовъ, ваши таварищи запастовилъ а чего вы ни запостовилъ какъ ваши таварищ ти тожи такъ если ни будитъ слищитъ ваши дело хуже поитотъ.

ხომ ხედავ ბ-ნო ეშმაკო, რაებს სჩადიან და იმედი გვაქვს ამათზე მოახდეთ შესაფერ ფიზიკურს (მათრახით) და ზნეობრივს (კუდინით) გავლენას.

ზინვო''ი ვასო.

ვეტცელის ქარხნიდან პატ. ეშმაკო! ამ ზამთარში ალბათ ლუდს არ მიირთმევთ და კიდევაც ამიტომ არ შეგიხედნია ერთი ვეტცელის ლუდის ქარხანაში. შესვლათ კი ღირს თქვენი მათრახის მზემ! კარტი და სხვა ამგვარი გონებრივი დროს გატარება ძლიერ შემოვიდა მოდაში აქაური მუშებისათვის. 8 საათი მუშაობა, 8 საათი კარტი და 8 საათი ძილი! თუ არ გენანება რამოდენიმე წვეთი ,,სპერმაკუდინი'' გამოგვიგზავნე და ჩვენც ზაფხულში გადაგიხდით ლუდით. კუდინმა თუ არ გასჭრა მაშინ ისევ მათრახის კუდს მივმართავთ და იმედია არ გაგვაწბილებთ.

ექს ემიგრანტი.

დეპეშები

ოზურგეთიდან. ხმა დადის, მიროვოის პრასედნიკი ნიკოკა გადაჰყავთ ამავე თანამდებობაზე ლეჩხუმში, მის ადგილას ინიშნება კნიაზი პარმენი, პარმენის ადგილას კ. ბერიძე, ბერიძის ადგილს დიმიტო, დიმიტოს ადგილს კნ. მგელოვანი, ხოლო ამ უკანასკნელის ადგილას ცნობილი სტრაჟნიკი პარტყალავა.

ბათუმი. საურთიერთო ნდობის ბანკის სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე თ. მიშა ნაკაშიძე პეტერბურგს გაემგზავრა, რომ ბანკის გამგეთ მოიწვიოს რუსეთში უკვე ცნობილი ფინანსისტი გრ. ვიტტე. სასყიდლათ გრაფს 100000 მანეთს პირდებიან. თუ ვიტტემ უარი განაცხადა. მაშინ თითონ მი-

შა ნაკაშიძეს სურს იკისროს ეს ,,ეკლის გვირგვინი'' და ხელფასსაც 100,000-ის მეოთხედს სჯერდება.

ამავე ბანკის სადგომში ბანკისავე ადმინისტრაციამ მიახდინა სასტიკი „ობისკი" ეშმაკის მათრახის ბათუმელ კორესპოდენტის „ბლიკვაძის" აღმოსაჩენათ. ცდამ უნაყოფოთ ჩაიარა.

სადაურსა სად ეძებენ,
სად უთხრიან სამარესა!
კიდევ კარგი თუ ,,ობისკი''
მარტო ბანკში იკმარესა?

ლუშეთი. ადგილობრივ მღვდლებსა და დიაკვნებს შეტაკება მოუხდათ ცხვრის თავ-ფეხის განაწილებაზე. ზარალი ორივე მხრივ დიდია. დიაკვნების დასამშვიდებლათ ლუშეთის ადმინისტრაციამ ზომები მიიღო.

ჯიგთუბანი. შობა დილით მღვ. პავლე შენგელიას და მის დიაკონს ჩხუბი მოუვიდათ შესახებ იმისა თუ ვისას წასულიყვენ სადილათ. მოძღვარი მსუბუქათ გაიკაწრა.

სამტრედია. ვ. გა – ვაზე სასწაულებრივი გავლენა იქონია „სპერმაკუდინის" წვეთებმა.

იანეთი. ადგილობრივმა მღვდლებმა ახალი ანაფორები შეიკერეს, სჩანს დრამის ფული ზორბათ აუღიათ.

განჯა: დაუყონებლივ მოგვაწოდეთ თქვენი უებარი წამალი ,,სპერმაკუდინი'' მოპოეტო ენაგრძელ ოდიშარიასათვის. დარიგებაც გამოაყოლეთ.

ხონი. ახლო მომავალში ხონს ეყოლება საკუთარი ტანც-მეისტერი. ადგილობრივ მარიანკებისა და სხვათა ხვანცარაკს არა აქვს დასასრულ.

ამაღლება. (გურია) გადაგვეღო მამა შვილი ესაია და ივანე. ვწუხვართ. პანაშვიდები ყოველ დღე პანცელარიაზე, მთელი ქვეყანა ძაძითაა მოცული.

ს ი მ ღ ე რ ა

,,პრისთავმა'' სთქვა, სიზმრათ ვნახე
რაც რომ თავს გადამხდებოდა;
ფულები ბევრი შეეკამე...
თან და თან გამიტკბებოდა..
„ნედლიმკებსა ვარქმევდი
ვკრებდი ვინ მიმიხვდებოდა;
კბილები კაწკაწს მიწყებდენ
ფულის ხმა ყურს რო ხვდებოდა.
მეფე ვიყავი ქვეყნისა
მსჯავრი მათრახით წყდებოდა
ვინ გაბედავდა ურჩობას
ან საქმით შემეხებოდა?
ერთობის ხმამ რო გაისმა
შევატყე არ შემრჩებოდა...
წითელ რაზმელი ბიჭები
თოფ იარაღში სხდებოდა.
შემაგდეს ისეთ სოროში
გველი თუ შეცურდებოდა
თანაც იმგვარათ დამზილეს
ძვალი რო დარბილდებოდა.

ვ. მალაქიაშვილი.

დამატება.

ჩამოიარა ერთობამ,
კვლავ დარი დაგვიდგებოდა
შევხედე ჩვენი სტრაჟები
სოროებიდან ძვრებოდა.
მეც გამოვედი მშვიდობით
სიცოცხლე გამიტკბებოდა,
ერთობის დასაქოლავათ
ახალი რაზმი დგებოდა.
კვლავ დავეწაფე სხვის ჯიბეს
ვძარცვე ვინ მიმიხვდებოდა,
ქრთამისა ურჩი ვაჟკაცი,
ციმბირში გადახტებოდა.

ეშმაკი.

„ეშმაკის მათრახის" რედაქციისაგან.

ორა ერთხელ და ორჯერ ვსთხოვეთ ჩვენს ბატივცემულ კორესპოდენტებს, რომ შეუმოწმებელი და მრავალ-გზის აუწონ-დაუწონელი ამბავი არ მოეწოდებინათ რედაქციისათვის, მაგრამ უსიამოვნო შეცდომა მაინც ვერ ავიცილეთ საგსებით.

მაგალითად გამოირკვა, რომ **მეათე** ნომერში მოთავსებული **გამოცანის** (ასკანიდგან) ორი უკანასკნელი ბწკარი.

,,და ბატონებს „წრფელის გულით''
უთავაზა სტუმბა ძველი'',

სრულს სიცრუეზე ყოფილა დამყარებული

და კორესპოდენტს, **ნორდკინს** რედაქტია შეცდომაში შეუყვანია. ჯერ-ჯერობით საყვედურს გუცხადებთ ადნიშნულ კორესპოდენტს, მაგრამ თუ მისი მოქმედება რაიმე ბრალი ანგარიშებით იყო გამოწვეული, ადარც ,,მათრახს კუდსა'' და სბერმაკუდინს დავუწერთ.

მეშვიდე ნომერში სწერია სამტრედიიდან:

„რადგანაც ადგილობრივი ფოსტის უფროსი მეტ დროს არშიყობაში ატარებს და აგრეთვე სამტრედია სავსეა სოციალ-დემოკრატებით, ამიტომ აქედან აკრძალეს ფულის გაგზავნა".

როგორც კამოირკვა ბ-ნი ფოსტის უფროსი სრულიადაც არ ეოფილა მოარშიეე და სამტრედიიდან ფულის გაგზავნის მოსპობაში არავითარი წილი არ უქვეს, ამიტომ დიდ საყვედურს ვუცხადებთ აგრეთვე ჩვენს სამტრედიელ კორესპოდენტ ა. წვაიას. ვფიქრობთ, რომ ეს შეცდომაც უნებლიეთია და არა კერძო ინტერესზე ადმოტენებული, რისთვისაც რასკვირველია უბრალო საყვედური მცირედი სასჯელი იქნებოდა.

კვლად ვაფრთხილებთ ჩვენს კორესპოდენტებს!

„ეშმაკის მათრახის" ფოსტა.

თ ბ ი ლ ი ს ი. გ რ დ ე მ ლ ს. თქვენი წერილი არ დაიბეჭდება, ვინაიდან „ნიშადური" არ არის ჩვენთვის გზის მაჩვენებელი. მართალია ვალერიან გუნიას ბინძური ენა სამარის კარამდე ასეთივე ბინძური დარჩება, ბევრ უმსგავსოებას წამოროშავს, მაგრამ ამაში დამერწმუნეთ არავითარი ბრალი არ მიუძღვის ყოფილ დეპუტატ ბარათაშვილს. ტყვილათ გწყენიათ ფედერალისტების ბოდვა ს. დ. დეპუტატების შესახებ, ვინაიდან იმათი ლანძღვა უტყუარი საზომია ჩვენი დეპუტატების ღირსებათა დასაფასებლათ. რამდენსაც მეტს ილანძღვენენ სამშობლოისა ჩვენისა პურიშკევიჩები მარწმუნებთ იმდენათ მეტია ხალხის წარმომადგენელთა ღირსება.

გ ო ლ ი. ც ი მ ბ ი რ ე ლ ს. თქვე დალოცვილო, პოლიციას ღორისა კი არა ადამიანის სიკვდილისთვისაც არ სთხოვენ პასუხს, მთვარეზე ხომ არა სცხოვრობთ?

ხ ა შ მ ი. ხ ა შ...ტ ი ა ს. თქვენი გამოცანა იმდენათ გრძელია, რომ გამოცნობა მის წაკითხვათ არ ღირს. მაგისთანა ქარაფშუტა საგანზე ამხელა ლექსის დაწერაც დიდი დანაშაულია და დაბეჭდვა ხომ ზედმეტი იქნება.

X—გ ე ი ც ი ნ ე შ ვ ი ლ ს. თქვენი ლექსი უშინაარსოა როგორც ყურნალი „ნიშადური" და არც ავტორის ვინაობა აწერია. არ დაიბეჭდება.

ა ბ ა შ ა. ყ ო რ ა ნ ს. კოწია ცომაიას გარდაცვალება რომ მართალი იყოს, ნახევარი საქართველო შეწრიალდებოდა და რისთვის გინდათ ჩვენი გაზეთი შეცდომაში შეიყვანოთ. ეს არ გეკადრებათ. ასეთი შეუფერებელი ხუმრობით შეიძლება ჩვენს „ეშმაკს" გული გაუსკდეს მწუხარებისაგან.

ო ზ უ რ გ ე თ ი. გ რ ი გ ა ლ ს. ამხანაგო გრიგალო! გთხოვ ძლიერ ნუ გაიაფებთ ჩვენი მათრახის კუდს. მარტო გრძელი ულვაშის ქონება არ არის საკმარისი დანაშაული კაცისათვის და თქვენ კი მხოლოდ გრძელი ულვაშებისათვის გინდათ თქვენი სტოროჟის გამათრახება. ნურას უკაცრავათ თუ ამაზე ვერ დაგთანხმდეთ.

ამიერ კავკასიის ბაყბაყ მდევი.

„ა მ ი რ ა ნ ი"

შავი ზღვიდან კასპიამდე
გაწოლილა ,,ამირანი''
და ვით ცხენი ნახედარი
გორავს, ფშვინავს ეგ ვერანი.
წიხლებსა ჰყრის, როგორც მოსდგამს,
გაუხედნელ ულაყ ვირებს
და უნიკო ჯიუტობით
ვის გინდა არ გააკვირებს?!
სურს განდევნოს მუნით ყველა,
ვინც მას ნანას არ უგალობს,
და მესამე თვე სრულდება
რაც ამაზე სწუხს და წვალობს
მაგრამ როცა ეს განზრახვა
სასურველათ მოახერხონ,
ტიმოშკინის ,,მძიმე'' თავი
ამრჩევლებმა დაიკვეხონ.

ლ ო ურ ს მ ა ნ ი.

რედაქტორ-გამომცემელი
თ. ბოლქვაძე.

ელექტროშბეჭდავი ამხ. „**ზ რ ო ბ ა**", მიხეილის პროსპ. № 66.